

Landelijke
Kwalificaties MBO

Mbo-Verpleegkundige

Crebonummer:	22191, 95520
Sector:	Gezondheidszorg
Branche:	Ziekenhuizen, Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg, Geestelijke Gezondheidszorg, Gehandicaptenzorg
Opleidingsdomein:	Zorg en welzijn
Geldig vanaf:	1 augustus 2015

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepsgroep	4
Deel B: De kwalificaties	5
1 Inleiding	5
2 Algemene informatie	5
2.1 Colofon	5
2.2 Formele vereisten	6
2.3 Typering Beroepsgroep	7
2.4 Loopbaanperspectief	10
2.5 Trends en innovaties	11
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	14
4 Beschrijving van de brancheverbijzonderingen	15
4.1 Ziekenhuizen (ZH)	
4.2 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	
4.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	
4.4 Gehandicaptenzorg (GHZ)	
5 Beschrijving van de kerntaken	24
5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces	
5.2 Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	31
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces	32
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	34
Deel C: Uitwerking van de brancheverbijzonderingen	35
1 Inleiding	35
2 Brancheverbijzonderingen	35
2.1 Ziekenhuizen (ZH)	36
2.2 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)	52
2.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	69
2.4 Gehandicaptenzorg (GHZ)	87
3 Certificeerbare eenheden	105
Deel D: Verantwoording	115
1 Inleiding	115
2 Proces- en inhoudsinformatie	116
2.1 Betrokkenen	116
2.2 Verwantschap	118
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	121
2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen	124
2.5 Discussiepunten	128
2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	130
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	131

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een één op één relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de procescompetentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Mbo-Verpleegkundige in het kort

Als Mbo-Verpleegkundige ben je actief op het gebied van zorg, wonen en welzijn. Je kunt werken in verschillende beroepspraktijken, zoals een ziekenhuis, verpleeg- en verzorgingshuis en thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg of gehandicaptenzorg. Je werkt voor mensen met verschillende achtergronden en van alle leeftijden, denk aan: klinische zorgvragers*, chronisch zorgvragers, revaliderende zorgvragers, zorgvragers met een handicap, zorgvragers met psychiatrische problemen, kraamvrouwen, pasgeborenen, kinderen en jeugdigen met gezondheidsproblemen. Je werkt vooral met individuele zorgvragers in hun directe omgeving. Daarnaast kun je ook werken met groepen, bijvoorbeeld in een kleinschalige woonomgeving.

Jouw werk

Je inventariseert de (zorg)behoeften, wensen en mogelijkheden van een zorgvrager. Je stelt een verpleegkundige diagnose en schrijft een verpleegplan**. Je ondersteunt bij persoonlijke verzorging, zoals het wassen, eten en drinken. Je voert verpleegtechnische handelingen, zoals injecteren en het verzorgen van een wond. Je begeleidt een zorgvrager bijvoorbeeld bij lichamelijke, psychosociale en/of maatschappelijke problemen. Je stimuleert een zorgvrager zo zelfredzaam mogelijk te zijn. Je geeft voorlichting, advies en instructies. Zo geef je informatie over bijvoorbeeld gezond gedrag, over een ziekte of handicap en de gevolgen hiervan of hoe je een hulpmiddel kan gebruiken. Je regelt en verdeelt zorgtaken voor één of meerdere zorgvragers en in overleg met collega's of andere disciplines. De situatie waarin je zorg biedt en de inhoud daarvan, kunnen steeds weer anders zijn. De zorg die je verleent kan per zorgvrager en per dag verschillen. Je werkt zelfstandig, maar stemt de zorg regelmatig af met collega's van verschillende disciplines, zoals helpenden zorg & welzijn, verzorgenden, artsen, andere medische en paramedische zorgverleners en sociaalagogisch werkers. In je werk krijg je vaak te maken met mantelzorgers, dat zijn de naasten van de zorgvrager, zoals een ouder, partner, kind of vriend. Je voert je activiteiten uit volgens de visie en de richtlijnen van jouw zorginstelling. Je draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de zorgverlening. Door bijvoorbeeld vakliteratuur te lezen en bijscholingen te volgen ontwikkel je je deskundigheid. Ook werk je nieuwe collega's in en begeleid je studenten.

Jouw kwaliteiten

- Je kunt je in zorgvragers inleven en behandelt ze met respect
- Je kunt goed met mensen omgaan en je communiceert duidelijk en helder
- Je weet hoe je jouw kennis en vaardigheden in de praktijk kunt toepassen
- Je werkt systematisch en doelgericht
- Je kunt goed samenwerken met collega's, deskundigen van andere disciplines en de naasten van de zorgvrager
- Je bent stressbestendig
- Je bent in staat om je eigen grenzen en die van anderen te bewaken
- Je bent geïnteresseerd in mensen met uiteenlopende sociale en medische problemen
- Je vindt het leuk om mensen te verzorgen bij hun persoonlijke verzorging en hen te ondersteunen bij het wonen in een leefgroep
- Je wilt verantwoordelijk dragen
- Je kunt goed met werkdruk omgaan
- Je houdt je aan de beroepscode, normen en waarden, de visie en de richtlijnen van de instelling waar je werkt.

Jouw sector

Je wordt opgeleid om als mbo-verpleegkundige te werken in de sector gezondheidszorg. Je kunt in verschillende branches/ of werkvelden werken: ziekenhuis, verpleeg- en verzorgingshuis en thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg of gehandicaptenzorg.

Meer weten?

Heb je nog vragen over dit beroep, ben je nog niet zeker of dit bij je past of wil je van anderen horen wat zij van dit beroep vinden? Kijk dan op <http://www.youchooz.nl/>

* Waar zorgvragers staat kan ook worden gelezen: patiënten, cliënten of gehandicapten

** Waar verpleegplan staat kan ook worden gelezen: zorgleefplan, verpleegkundig behandelplan, ondersteuningsplan, begeleidingsplan en dergelijke.

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor de Mbo-Verpleegkundige in de :

- *Ziekenhuizen (ZH)*
- *Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)*
- *Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)*
- *Gehandicaptenzorg (GHZ)*

Leeswijzer voor dit dossier

Dit dossier leidt op tot **één ongedeelde diploma**. Echter, voor de herkenbaarheid in de branches, bestaat het kwalificatiedossier uit vier brancheverbijzonderingen voor de volgende branches:

- Ziekenhuizen
- Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg
- Geestelijke Gezondheidszorg
- Gehandicaptenzorg

In deel B van dit dossier zijn de handelingen beschreven die voor elke branche gelden. Wanneer er in een branche een specifieke handeling wordt uitgevoerd, is dit cursief weergegeven in de omschrijving van de kerntaak. Daarbij is ook aangegeven voor welke branche(s) dit geldt.

In deel C wordt in de brancheverbijzonderingen aandacht besteed aan de specifieke handelingen, zorgcategorieën, contexten en vakkennis en vaardigheden. Ook in deel C zijn de branchespecifieke elementen cursief weergegeven. De prestatie-indicatoren zijn in elke brancheverbijzondering identiek geformuleerd. Op deze wijze is de breedte van het ongedeelde diploma gegarandeerd.

De brancheverbijzonderingen gelden alleen voor kerntaak 1: bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier. Kerntaak 2 is vier keer in het dossier opgenomen, en is voor elke branche gelijk.

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Calibris, Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport
Ontwikkeld door	Calibris, afdeling Ontwikkeling en Innovatie, in overleg met vertegenwoordigers van de branche(s) en het middelbaar beroepsonderwijs
Verantwoording	Vastgesteld door: Het bestuur van het kenniscentrum Calibris op advies van de Paritaire Commissie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven van het kenniscentrum Calibris Op: 07-12-2010 Te: Bunnik

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Mbo-Verpleegkundige
In- en doorstroomrechten	Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in: <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen bij persoonlijke verzorging (niveau 4) • Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 4) • Ondersteunen bij de begeleiding (niveau 4)
Wettelijke beroepsvereisten	Ja
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. De toewijzing van referentieniveaus aan mbo-opleidingen is als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • het referentieniveau 2F is van toepassing op kwalificaties op niveaus 1, 2 en 3. • het referentieniveau 3F is van toepassing op kwalificaties op niveau 4.
Engels	In overeenstemming met het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB zijn voor alle kwalificaties op niveau 4 de vastgestelde referentieniveaus Engels van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.
Loopbaan en burgerschap	Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier is het document 'Kwalificatie-eisen loopbaan en burgerschap in het mbo' verbonden. Dit document is gepubliceerd op www.kwalificatiesmbo.nl .
Bron- en referentiedocumenten	In dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van het referentiekader Nederlandse taal en rekenen en het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen. Beide zijn te vinden op www.kwalificatiesmbo.nl . De volgende brondocumenten vormen de basis voor dit dossier: <ul style="list-style-type: none"> • Beroepscompetentieprofiel Verpleegkundige (MOVISIE, juli 2007) (01-07-2007)

2.3 Typering beroepengroep

De sector en de branche

De mbo-verpleegkundige werkt in de sector gezondheidszorg. Zij* heeft in de uitoefening van haar beroep te maken met de leidinggevende, deskundigen van de eigen en van andere disciplines. De afgestudeerde beroepsbeoefenaar is gekwalificeerd om in alle branches van de verpleging en verzorging te werken. Het beroep mbo-verpleegkundige is een beschermd beroep, volgens de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). De mbo-verpleegkundige wordt opgeleid conform de Wet BIG. Alleen wie in het BIG register is ingeschreven mag de beschermde beroepstitel verpleegkundige voeren.

De context

De mbo-verpleegkundige werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: het ziekenhuis, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de geestelijke gezondheidszorg en de gehandicaptenzorg. Hieronder wordt de werkomgeving van de mbo-verpleegkundige binnen deze branches afzonderlijk beschreven.

Ziekenhuizen

De mbo-verpleegkundige in het ziekenhuis (ZH) heeft vaak te maken met een kortdurende relatie met de patiënt (en) in veelal acute situaties.

Ze biedt verpleegkundige zorg, ondersteuning en begeleiding aan patiënten met een vaak hoogcomplexen en instabiele gezondheidstoestand, in hectische omstandigheden. Het accent ligt veelal op het bieden van intensieve zorg en het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen met een hoog medisch-technisch karakter. De mbo-verpleegkundige in het ZH biedt de patiënten psychosociale begeleiding bij de onderzoeken, operaties en/of behandelingen die gaan komen. Tevens begeleidt ze de patiënt bij de zelfredzaamheid, vooral tijdens het herstel van de patiënt na een ingreep of behandeling en bereidt de patiënt voor op ontslag en nazorg. Ze ondersteunt ook patiënten en hun naasten** wanneer de patiënt ernstig ziek is of gaat sterven.

De mbo-verpleegkundige in een algemeen ziekenhuis, categoriaal ziekenhuis of universitair medisch centrum is voornamelijk werkzaam in teamverband samen met deskundigen van andere disciplines. De directe communicatie en samenwerking met artsen, specialisten en andere deskundigen is kenmerkend voor het ziekenhuis.

Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg

De mbo-verpleegkundige in de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) ondersteunt de cliënt die kortdurend (bijvoorbeeld na ziekenhuisopname), middellange of langdurige zorg ontvangen, maar over het algemeen gaat het om langdurige zorg.

Bij de chronisch zieken en revaliderende cliënt ligt het accent op de ervaringsdeskundigheid van de cliënt. De mbo-verpleegkundige in de VVT zorgt er voor dat hiervoor aandacht is en deze een plaats krijgt in het geheel van de zorgverlening. Ze houdt ook rekening met de leeftijd samenhangende problemen van de cliënt, die de communicatie kunnen beperken. Ze voert minder vaak verpleegkundige zorg uit die is gericht op het herstel van de cliënt. Haar werkzaamheden zijn veelal gericht op het stabiliseren van zijn gezondheidstoestand, het leren leven met het gezondheidsprobleem, het bevorderen van het welbevinden/de kwaliteit van leven, het ondersteunen bij het leven wat ze willen leiden, het zo veel mogelijk voorkomen van ongemakken en het verlichten van lijden en sterven. Kenmerkend voor de verpleegkundige zorg, ondersteuning en begeleiding in de verpleeg- en verzorgingshuizen en de thuiszorg zijn de veelal naast elkaar bestaande zelfzorgtekorten, ziektes en psychosociale problematiek van de cliënt. Ze verleent regelmatig palliatieve en terminale zorg; door de hoge leeftijd van de zorgvragers en het feit dat mensen graag in privé-sfeer willen sterven. De mbo-verpleegkundige in de VVT ondersteunt zorgvragers bij het voeren van de regie over het eigen leven. Ze begeleidt hen op psychosociaal en maatschappelijk gebied. De mbo-verpleegkundige in de VVT ondersteunt het geestelijk welzijn van de cliënt door respect voor en ondersteuning van de eigen identiteit en levensinvulling. Ze heeft aandacht voor (levensfase gerelateerde) persoonlijke ontwikkeling, levenskeuzen en zingevingsvragen. Ze helpt bij het opbouwen en onderhouden van hun netwerk en draagt bij aan het realiseren van een aantrekkelijke dagbesteding. Daarnaast begeleidt ze groepsprocessen en schept ze een therapeutisch klimaat.

Zij stemt de verpleegkundige zorg nadrukkelijk af met de cliënt, de mantelzorger en de naasten: informele zorg en samenredzaamheid zijn zeer belangrijk in deze branche. Ze is ook een belangrijke schakel in de ketenzorg. Ze neemt initiatief tot overleg met artsen en collega's, ook met deskundigen van andere disciplines.

De geestelijke gezondheidszorg

De mbo-verpleegkundige in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) biedt verpleegkundige zorg, ondersteuning en begeleiding aan de zorgvrager(s)***, met complexe psychosociale of psychiatrische stoornissen of een verslaving, die hun weerslag hebben op het dagelijks functioneren van de zorgvrager. Ze ziet toe op de uitvoering van de zelfverzorging de zorgvrager als belangrijk element in het dagelijks functioneren en voorkomt verwaarlozing. De zorg en ondersteuning die de mbo-verpleegkundige in de GGZ biedt kan variëren van kort- tot langdurend. Het accent ligt op het stabiliseren van de gezondheidstoestand van de zorgvrager, het bevorderen van het welbevinden/de kwaliteit van leven van de zorgvrager en het leren leven met het gezondheidsprobleem. Het is daarbij van

belang dat de mbo-verpleegkundige aandacht heeft voor het leefmilieu, het omgaan met de psychiatrische stoornis of de gedragsproblemen en de effecten daarvan op de omgeving en de samenleving. Bij bemoeizorg richt zij zich op de zorgvrager die ernstig verward en/of verslaafd is en niet zelf om zorg vraagt. Zij voert preventieve activiteiten uit die gericht zijn op het voorkomen van erger of het leren leven met een psychiatrische ziekte of verslaving. Zij herkent mogelijke crisissituaties en schat suïcidaliteit en gevaar voor derden in. De mbo-verpleegkundige in de GGZ biedt, afhankelijk van de emotionele, mentale en cognitieve condities van de zorgvrager(s) een sturende, motiverende en activerende begeleiding op psychosociaal gebied. Daarnaast begeleidt ze de zorgvrager(s) tijdens de dagelijkse gang van zaken binnen de therapeutische leefstructuur. Zij creëert daartoe een veilig en therapeutisch klimaat, geeft psycho-educatie of doet aan crisisinterventie. Ze richt haar begeleiding vooral op individuele zorgvragers, maar ook op groepen zorgvragers en op mantelzorgers/naasten. De mbo-verpleegkundige in de GGZ ondersteunt bij het realiseren van een bij de zorgvrager passende dagbesteding, begeleidt de zorgvrager bij het structureren van tijd en dagindeling en stimuleert de zorgvrager tot maatschappelijke participatie. Zij stemt de zorg en ondersteuning af met de zorgvrager en betreft de mantelzorgers, naasten of wettelijke vertegenwoordigers bij de zorgverlening. Zij informeert zorgvragers en mantelzorgers /wettelijke vertegenwoordigers over de achtergrond van de problematiek, toekomstscenario's, gebruik van medicijnen, en leefwijzen.

De gehandicaptenzorg

De mbo-verpleegkundige in de gehandicaptenzorg (GHZ) ondersteunt waar nodig de gehandicapte om zoveel mogelijk de regie over zijn leven te voeren. Ze ondersteunt en stimuleert de ontwikkeling van de gehandicapte op alle leefgebieden. Ze biedt in een langdurige zorgrelatie persoonlijke zorg en/of ziet ze toe op de uitvoering van de zelfverzorging door de gehandicapte. Het accent ligt op het stabiliseren van de gezondheidstoestand van de gehandicapte ten gevolge van de handicap, het leren leven met de handicap, het bevorderen van het welbevinden/ de kwaliteit van leven en het zo veel mogelijk voorkomen van ongemak. De mbo-verpleegkundige in de GHZ voert minder vaak verpleegkundige zorg uit die is gericht op het herstel van de gehandicapte. In de gehandicaptenzorg wordt zorg verleend op basis van gelijkwaardigheid en de zelfbepaling van de gehandicapte(n), passend bij diens levensvervulling en levenservaring. Bij de zorg en ondersteuning is het van belang dat de mbo-verpleegkundige aandacht heeft voor de verschillende soorten problemen die het gevolg zijn van de handicap of ziekte zelf, problemen die door het leven zelf ontstaan maar die door de handicap of ziekte worden vergroot en problemen die het gevolg zijn van het zorgsysteem. Van belang is dat de mbo-verpleegkundige voor eenduidigheid, regelmaat en structuur zorgt bij de zorgverlening om stress, weerstand en gedragsproblemen bij de gehandicapte zo veel mogelijk te voorkomen. De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft vaak te maken met zorgvragers met handicaps, beperkingen of stoornissen, die hun weerslag hebben op het dagelijkse en maatschappelijke functioneren van de zorgvrager en de mantelzorgers/naasten. Zij is zich bewust van het feit dat de mogelijkheden van de gehandicapte om zich te ontwikkelen beperkt zijn en heeft oog voor de draagdracht en draaglast van de gehandicapte en diens naasten.

De communicatie met de gehandicapte vereist van de mbo-verpleegkundige in de GHZ specifieke vaardigheid, creativiteit en geduld; om de wensen en behoeften te achterhalen.

De aard van het werk

De mbo-verpleegkundige richt zich in alle situatie onder andere op de zorg van de individuele zorgvrager en zijn directe omgeving, waarbij de relatie met die zorgvrager cruciaal is voor haar werkzaamheden. Het verpleegkundig proces is de basis van haar verpleegkundig/ klinisch handelen. De mbo-verpleegkundige stelt op basis van de anamnese en de verpleegkundige diagnose een verpleegplan**** op. De mbo-verpleegkundige coördineert de zorgverlening, stemt de zorg af met collega's en andere disciplines en zorgt voor continuïteit van de zorgverlening. Zij evalueert het totale verpleegkundig proces en houdt het verpleegkundig dossier bij.

De mbo-verpleegkundige is in staat in een cyclisch proces van kwaliteitszorg te werken aan continue toetsing en verbetering van de kwaliteit van de verpleegkundige zorgverlening en organisatie van zorg. Zij initieert en stimuleert inhoudelijk verbeteringen en het maken van afspraken ten behoeve van de continuïteit en kwaliteit van de zorgverlening. Naast het bieden van zorg en ondersteuning werkt ze samen met en begeleidt ze stagiaires en werkt nieuwe collega's in. Ze levert een bijdrage aan de ontwikkeling en professionalisering van het beroep en aan de kwaliteitsverbetering van de zorgverlening.

Typerende beroepshouding

De mbo-verpleegkundige heeft in alle situaties een vraaggestuurde, inlevende en sociale houding en is communicatief vaardig. Zij richt zich op de zelfredzaamheid van de zorgvrager en stimuleert deze. Ze toont respect voor de zorgvrager en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. Ze treedt handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties. Bij de uitvoering van haar werkzaamheden heeft ze een professionele beroepshouding die gebaseerd is op de beroepscode, de eigen normen en waarden en de visie en richtlijnen van de instelling. De mbo-verpleegkundige werkt resultaatgericht, efficiënt, methodisch, veilig, kostenbewust, milieubewust, hygiënisch en ergonomisch verantwoord.

Keuzes en dilemma's

De mbo-verpleegkundige komt in haar werk voor verschillende keuzes en dilemma's te staan.

Zo dient de mbo-verpleegkundige in alle situaties:

- een goede balans te vinden tussen betrokkenheid en distantie in relatie tot de zorgvrager;
- af te wegen of ze vasthoudt aan de afspraken in het verpleegplan versus flexibel omgaan met veranderende behoefte van de zorgvrager;
- een evenwicht te vinden in het omgaan met normen en waarden van de zorgvrager en/of mantelzorgers en/of naasten versus de eigen normen en waarden;
- een afweging te maken tussen de mate van begeleiden van de zorgvrager bij het uitvoeren van taken en het overnemen van die taken en verantwoordelijkheden;
- af te wegen of ze zelf de werkzaamheden zal uitvoeren of anderen zal consulteren;
- om te gaan met de belangen van de zorgvrager en de mantelzorgers en/of naasten versus beleid en mogelijkheden van de organisatie;
- een evenwicht te vinden tussen het betrekken van mantelzorgers en/of naasten en vrijwilligers bij de zorg of het inschakelen van professionele hulp;
- een goede balans te vinden tussen de kwaliteit van de verpleegkundige zorg versus de eisen van doelmatigheid die worden gesteld vanuit de organisatie.

* *Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.*

** *Waar 'naasten' staat kan ook worden gelezen: familie, partner, wettelijke vertegenwoordigers, mantelzorgers, cliëntensysteem, informele zorg en dergelijke.*

*** *Waar zorgvrager(s) staat kan ook worden gelezen: patiënten, cliënten of gehandicapten.*

**** *Waar verpleegplan staat kan ook worden gelezen: verpleegkundig behandelplan, ondersteuningsplan, begeleidingsplan en dergelijke.*

2.4 Loopbaanperspectief

De mbo-verpleegkundige kan doorstromen naar andere richtingen op mbo niveau of specialistische vervolgopleidingen volgen, zoals diabetes verpleegkundige of oncologie verpleegkundige. Daarnaast kan zij zich bekwamen in een leidinggevende functie op een verpleeg- of zorgafdeling.

Doorstromen naar andere sectoren van mbo-opleidingen op niveau 4, zoals Sociaal-Cultureel Werker. De gediplomeerde mbo-verpleegkundige kan doorstromen naar het hbo, zoals hbo-verpleegkundige en vervolgens verpleegkundig specialist artikel 14 Wet BIG.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Mbo-verpleegkundige In 2009/2010 waren er ruim 17.000 deelnemers mbo-verpleegkundige (niveau 4), waarvan bijna 10.000 in de BOL. Vergeleken met 2008/2009 is er sprake van een stijging. Als we uitgaan van het huidige aantal deelnemers in opleiding, zijn er over het algemeen voldoende beroepspraktijkvormingsplaatsen.</p> <p>Werkgelegenheid In 2010 zijn er ruim 100.000 mbo-verpleegkundigen werkzaam. Zij zijn hoofdzakelijk werkzaam in ziekenhuizen: 54%. De overige arbeidsplaatsen zijn als volgt verdeeld: 34 % geestelijke gezondheidszorg, 13 % verpleeg- en verzorgingshuizen, 12 % gehandicaptenzorg en 4 % thuiszorg. De kans op een baan voor een gediplomeerd mbo-verpleegkundige is goed. Om aan de vraag van de arbeidsmarkt in 2010 te voldoen, zijn er in Nederland 1.700 deelnemers te weinig in opleiding.</p> <p>Bronnen <i>RegioMarge 8.4, versie oktober 2010.</i> <i>Toppen, rendement van opleidingen, 2009.</i></p>
Wetgeving en regelgeving	<p>De mbo-verpleegkundige heeft te maken met diverse wet- en regelgeving. De belangrijkste zijn:</p> <p>Wet BIG Voor het beroep Verpleegkundige geldt artikel 3 van de wet BIG en het daarbij behorende Besluit 365, waarin de opleidingseisen zijn omschreven. Gediplomeerde verpleegkundigen kunnen zich laten inschrijven in het BIG-register. Alleen wie in dit register is ingeschreven mag de beschermde beroepstitel verpleegkundige voeren en valt daarmee onder het tuchtrecht. De opleidingseisen staan vermeld in deel D van dit kwalificatiedossier onder paragraaf 2.3.</p> <p>Wet BOPZ De Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen regelt de onvrijwillige opname van mensen met een geestesstoornis, dwangbehandeling en het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen en maatregelen. De wet is medio 2007 geëvalueerd en daarbij is geadviseerd om de wet bij te stellen. Er komt een nieuwe wettelijke regeling met zorg op maat voor mensen die door psychische stoornis zichzelf of anderen ernstig schade dreigen toe te brengen. Een nieuw wetsvoorstel verplichte geestelijke gezondheidszorg is in voorbereiding, deze wet zal op termijn de wet BOPZ vervangen.</p> <p>Wet Zorg en dwang. Het Ministerie van VWS heeft een wetsvoorstel opgesteld, waarin gedwongen zorg voor cliënten met dementie of een verstandelijke beperking geregeld wordt. Dit met het oog op de veiligheid van de cliënt. De wet zal gelden voor alle zorgverleners, alle zorglocaties en alle vrijheidsbeperkingen. De wet treedt naar verwachting in 2011 of 2012 in werking. Zodra de wet rechtsgeldig is, zal gekeken worden of, gericht op uitvoering van de wet in de zorg, specifieke competenties van zorgmedewerkers moeten worden toegevoegd.</p> <p>Zorgzwaartepakketten. Per 1 januari 2009 is in de verpleging en verzorging, gehandicaptenzorg en de GGZ een nieuw financieringsstelsel ingevoerd, door middel van zogenaamde zorgzwaartepakketten.</p>

	<p>Doel ervan is enerzijds de kosten van de gezondheidszorg binnen de perken te houden en anderzijds de geboden zorg beter af te stemmen op de zorgbehoefte en wensen van cliënten. houden en anderzijds de geboden zorg beter af te stemmen op de zorgbehoefte en wensen van cliënten.</p> <p>Afhankelijk van de geïndiceerde pakketten worden van zorgmedewerkers soms nieuwe competenties gevraagd, of wordt meer de nadruk gelegd op specifieke competenties: opstellen van een zorg-leef-begeleidingsplan dat goed aansluit op de indicatie, overleggen met cliënten over wensen m.b.t. zorgverlening, klantgericht werken etc. Deze zijn opgenomen in het kwalificatiedossier.</p> <p>Wet cliëntenrechten zorg. Een nieuwe wet die eraan komt, is de zogenaamde Wet cliëntenrechten zorg. Het kabinet heeft in 2008 het programma 'Zeven rechten voor de cliënt in de zorg: investeren in de zorgrelatie' opgesteld. Op basis van dit programma heeft het kabinet een wetsvoorstel Wet cliëntenrechten zorg (Wcz) geschreven. De inwerkingtreding van de Wcz is afhankelijk van goedkeuring door achtereenvolgens de Tweede en Eerste Kamer. De Wcz voegt bepaalde regels uit bestaande wetten samen tot één nieuwe wet, waardoor de rechtspositie van de cliënt geregeld wordt in samenhang met voorschriften voor het functioneren van zorgaanbieders. Het opstellen van één wettelijke regeling ondersteunt daarnaast het streven naar meer samenhang in de zorg, bijvoorbeeld tussen de eerste en de tweede lijn en tussen langdurige en curatieve zorg. En het bevordert de transparantie voor alle betrokkenen; een belangrijk middel om de kwaliteit van de zorg en de invloed van de cliënt te vergroten.</p> <p>Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het kabinet werkt aan de invoering van een verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de sectoren (gezondheids)zorg, welzijn en sport, onderwijs, politie en justitie. De meldcode behelst een stappenplan dat duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Het betreft alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, naast huiselijk geweld en kindermishandeling ook seksueel geweld, ouderenmishandeling, eergeerelateerd geweld en vrouwelijk genitale verminking. Het gaat om een wettelijk verplichting tot het hebben van een meldcode en een plicht tot zorgvuldig handelen, niet om een meldplicht. Najaar 2009 is het basismodel meldcode geplaatst op http://www.meldcode.nl/. Het gebruik van een meldcode heeft effect. Daarom gaat de overheid dit verplichten. Naar verwachting treedt de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het voorjaar van 2011 in werking. De wet wordt gemaakt door de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Jeugd en Gezin en Justitie. De mbo-verpleegkundige dient voor haar beroepsuitoefening op de hoogte te zijn van de (eventuele aanpassingen in de) regels uit deze wetten.</p>
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	<p>De volgende ontwikkelingen hebben invloed op de beroepsuitoefening van de mbo-verpleegkundige:</p> <p>Vergrijzing. Vergrijzing betekent een toename van zorgvragers die ouder worden, mede door de verbeterde medische kennis en mogelijkheden. De vergrijzing brengt andere zorgvragers met zich mee, met name door de combinatie van verschillende soorten problematiek die kunnen ontstaan bij ouderen. Mbo-verpleegkundigen zullen hier adequaat op moeten reageren.</p> <p>Multiculturele samenleving. Er is een toename te constateren in diversiteit in achtergronden bij zorgvragers. De verschillen in achtergronden en leefstijlen vragen van de mbo-verpleegkundigen specifieke vaardigheden om zorgvragen te verduidelijken en behoeften te onderkennen.</p> <p>Cliënt- en vraaggestuurde zorg. De verschuiving naar cliënt- en vraaggestuurde zorg, de vermaatschappelijking van de zorg, ontschotting, ketenzorg, zorgzwaartepakketten en zorgarrangementen vragen van de mbo-verpleegkundige dat ze een klantgerichte, ondernemende, flexibele houding</p>

inneemt en meer samenwerkt met andere disciplines. Ze zal vaker werken in verschillende contexten en solistisch of juist samen met collega's werkzaam zijn.

Toename mondigheid en eigen verantwoordelijkheid.

De toename mondigheid en eigen verantwoordelijkheid van zorgvragers en juridisering leiden ertoe dat zorgvragers steeds hogere eisen stellen aan de zorgverlening en van zich laten horen als ze niet tevreden zijn. Dit vraagt van de mbo-verpleegkundige dat ze sterker in haar schoenen moet staan ten opzichte van de zorgvrager(s) en mantelzorger/naasten en haar handelen goed moet verantwoorden, naar zichzelf en naar de leidinggevende.

Kostenstijging gezondheidszorg en resultaatgericht werken.

De toenemende stijging van de kosten in de gezondheidszorg leiden tot vergaande taakherschikking en specialisaties. De overheid stimuleert bij zorgvragers en bij zorgorganisaties een zo verantwoord en doelmatig mogelijk handelen (beste zorg voor minste prijs). Door de toenemende aandacht voor de productiviteit en efficiëntie wordt de zorgverlening vaker beschouwd als een productieproces. De mbo-verpleegkundige wordt mede door de krapte op de arbeidsmarkt sterker onder druk gezet om te presteren. Anderzijds wordt van ze gevraagd dat ze open staan voor innovaties.

Gebruik van ICT.

Het gebruik van ICT als ondersteuning van het professioneel handelen zal in de toekomst steeds meer mogelijkheden met zich meebrengen op het gebied van monitoren, rapporteren en communiceren. Kennis hebben van en kunnen omgaan met technologische toepassingen wordt steeds belangrijker (zorg op afstand/domotica).

Kleinschalig wonen.

In de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg is er sprake van een ontwikkeling naar 'kleinschalig wonen' in een woongroep. Hierin staan het welbevinden en levensritme van de cliënt(en) centraal. Zo kan per cliënt individueel maatwerk wat betreft zorg en begeleiding geboden worden. Er wordt naar een huiselijke sfeer gestreefd die gevoel van "thuis zijn" moet opleveren. De medewerker werkt vaak alleen of in een klein team en moet dus zelfstandig kunnen werken en kunnen omgaan met dagelijkse situaties en dilemma's.

Kwaliteitskaders.

In toenemende mate wordt gewerkt aan de hand van zogenaamde kwaliteitskaders. Deze kwaliteitskaders zijn specifiek voor een branche ontwikkeld. Zo worden de volgende documenten gehanteerd: voor de VVT "Kwaliteitskader Verantwoorde Zorg", voor de GGZ "Zichtbare Zorg geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg: basisset prestatie-indicatoren" en voor de GHZ "Kwaliteitskader gehandicaptenzorg".

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Dit kwalificatiedossier bevat één kwalificatie, met brancheverbijzonderingen. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende brancheverbijzonderingen gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende brancheverbijzonderingen zich bevindt en waar brancheverbijzonderingen van elkaar verschillen.

Legenda:

B1: Ziekenhuizen (ZH)

B2: Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

B3: Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

B4: Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak	Werkproces	Kwalificatie			
		B1	B2	B3	B4
Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces					
	1.1 Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x	x	x	x
	1.2 Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden	x	x	x	x
	1.3 Voert verpleegtechnische handelingen uit	x	x	x	x
	1.4 Begeleidt een zorgvrager	x	x	x	x
	1.5 Begeleidt een groep zorgvragers		x	x	x
	1.6 Geeft voorlichting, advies en instructie	x	x	x	x
	1.7 Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties	x	x	x	x
	1.8 Coördineert de zorgverlening	x	x	x	x
	1.9 Evalueert de zorgverlening	x	x	x	x
Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken					
	2.1 Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep	x	x	x	x
	2.2 Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	x	x	x	x
	2.3 Geeft werkbegeleiding	x	x	x	x

4. Beschrijving van de brancheverbijzonderingen

In dit hoofdstuk worden de verschillende brancheverbijzonderingen van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De brancheverbijzonderingen welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Ziekenhuizen (ZH)*
- *Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)*
- *Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)*
- *Gehandicaptenzorg (GHZ)*

4.1 Ziekenhuizen (ZH)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De mbo-verpleegkundige werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: het ziekenhuis, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Hieronder wordt de context van het ziekenhuis (ZH) beschreven.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in het ZH kan werkzaam zijn op een verpleegafdeling, een gespecialiseerde afdeling, de afdeling voor dagbehandeling of de afdeling voor intensieve klinische zorg. De mbo-verpleegkundige in deze branche heeft te maken met verschillende categorieën patiënten van alle leeftijden, met een verscheidenheid aan klinische en/of psychosociale problemen die verschillende ingrepen, therapieën, behandelingen of onderzoeken ondergaan.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De mbo-verpleegkundige in het ZH is sociaal vaardig en toont respect voor de patiënt en naasten en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. De mbo-verpleegkundige in het ZH treedt zelfstandig, daadkrachtig en ondernemend op, zij toont initiatief, is flexibel, alert en integer. Ze is communicatief vaardig: ze is in staat om met de patiënt en zo nodig naasten die in een stressvolle of onzekere situatie verkeren, rustig en duidelijk te communiceren. Ze is stressbestendig en kan in (vaak) hectische of onverwachte situaties goed prioriteiten stellen.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt vraaggestuurd wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van de patiënt, naasten en collega's. Zij bewaakt de privacy van de patiënt en de naasten, kan op de juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. Ze kan omgaan met ethische dilemma's en hanteert relevante wetgeving. Ze zet zich in om zich blijvend te ontwikkelen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De mbo-verpleegkundige in de ZH heeft een adviserende, initiërende, coachende/begeleidende, uitvoerende, aansturende en coördinerende rol. De mbo-verpleegkundige in het ZH is verantwoordelijk voor het afnemen van de anamnese, het stellen van de verpleegkundige diagnose, het opstellen, evalueren en bijstellen van het verpleegplan in het kader van het verpleegkundig proces. Zij is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies volgens het verpleegplan. De mbo-verpleegkundige in het ZH handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De mbo-verpleegkundige in het ZH is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de ZH reflecteert op haar eigen handelen en kan de gemaakte keuzes beargumenteren. Zij overlegt met collega's of leidinggevende wanneer er veranderingen in de zorgvraag, bijzonderheden of problemen zijn, die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De mbo-verpleegkundige in de ZH voert haar werkzaamheden uit volgens standaardprocedures en combinaties daarvan. Ook bedenkt zij nieuwe procedures. De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt in gemiddeld- tot hoogcomplexiteit situaties. Zij kan te maken krijgen met situaties waarbij de (psychische) gezondheidstoestand van de patiënt snel verandert; situaties waarbij intensieve behandeling, therapie of medicatie wordt toegepast; meerdere ziekten en beperkingen elkaar (sterk) beïnvloeden; situaties waarbij meerdere disciplines betrokken zijn; situaties die afhankelijk zijn van beperking en draagkracht van de patiënt en andere betrokkenen.</p>

	De mbo-verpleegkundige in het ZH beschikt vooral over beroepsspecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over beroepsonafhankelijke kennis en vaardigheden.
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, Ja, VWS (Bron: Wet BIG (Staatsblad, juli 2011) en OCW, Richtlijn/36/EG, d.d.7-9-2005).
Bron wettelijke beroepsvereisten	VWS
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
Moderne vreemde talen	Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

4.2 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De mbo-verpleegkundige werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: het ziekenhuis, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Hieronder wordt de context van de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) beschreven.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de VVT kan werkzaam zijn in een verpleeghuis, revalidatievoorziening, verzorgingshuis, thuissituatie, kleinschalige woonvormen of in een woonzorgcombinatie. De mbo-verpleegkundige in deze branche heeft te maken met verschillende categorieën cliënten met chronische zieken, revaliderenden en (kwetsbare) ouderen met meerdere (chronische) somatische en/of psychogeriatrische aandoeningen, ziektes en/of psychosociale problemen.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De mbo-verpleegkundige in de VVT is sociaal vaardig en toont respect voor de cliënt en naasten en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. De mbo-verpleegkundige in de VVT treedt zelfstandig, daadkrachtig en ondernemend op, zij toont initiatief, is flexibel, alert en integer. Ze is communicatief vaardig: ze is in staat om (ook) met de cliënt wiens communicatie vanwege leeftijd en daarmee gepaard gaande problemen beperkt is, goed te communiceren.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt cliënt- en vraaggestuurd, ziet de cliënt als opdrachtgever wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van de cliënt, naasten en collega's. Zij zorgt dat ze in de zorgverlening ook verbinding legt met de informele zorg en versterkt deze waar mogelijk. Zij bewaakt de privacy van de cliënt en de naasten, kan op de juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. Ze kan omgaan met ethische dilemma's en hanteert hierbij de visie en regels van de organisatie, de beroepsgroep en relevante wetgeving. Ze zet zich in om zich blijvend te ontwikkelen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft een adviserende, initiërende, coachende/begeleidende, uitvoerende, aansturende en coördinerende rol. De mbo-verpleegkundige in de VVT is verantwoordelijk voor het afnemen van de anamnese, het stellen van de verpleegkundige diagnose, het opstellen, evalueren en bijstellen van het verpleegplan in het kader van het verpleegkundig proces. Zij is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies volgens het verpleegplan. De mbo-verpleegkundige in de VVT handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De mbo-verpleegkundige in de VVT is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de VVT reflecteert op haar eigen handelen; ze is verantwoordelijk voor het eigen handelen en kan de gemaakte keuzes beargumenteren. Zij overlegt met collega's of leidinggevende wanneer er veranderingen in de zorgvraag, bijzonderheden of problemen zijn, die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De mbo-verpleegkundige in de VVT voert haar werkzaamheden uit volgens standaardprocedures en combinaties daarvan. Ook bedenkt zij nieuwe procedures. De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt in gemiddeld- tot hoogcomplexiteit situaties. Zij kan te maken krijgen met situaties waarbij de (psychische) gezondheidstoestand van de cliënt snel verandert; situaties waarbij intensieve behandeling, therapie of medicatie wordt toegepast; meerdere ziekten en beperkingen elkaar (sterk)</p>

	beïnvloeden; situaties waarbij meerdere disciplines betrokken zijn; situaties die afhankelijk zijn van beperking en draagkracht van cliënt en andere betrokkenen. De mbo-verpleegkundige in de VVT beschikt vooral over beroepsspecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over beroepsonafhankelijke kennis en vaardigheden.
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, Ja, VWS (Bron: Wet BIG (Staatsblad, juli 2011) en OCW, Richtlijn/36/EG, d.d.7-9-2005).
Bron wettelijke beroepsvereisten	VWS
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
Moderne vreemde talen	Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

4.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De mbo-verpleegkundige werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: het ziekenhuis, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Hieronder wordt de context van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) beschreven.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ kan werkzaam zijn in de ambulante zorg, intra-, trans- en extramuraal zorgsettings, zoals geïntegreerde GGZ instellingen, Regionale Instellingen voor Beschermende Woonvormen (RIBW), kinder- en jeugdpsychiatrische instellingen, instellingen voor verslavingszorg, instellingen voor forensische psychiatrie, thuissituatie of een combinatie hiervan. De mbo-verpleegkundige in deze branche heeft te maken met verschillende categorieën zorgvragers van alle leeftijden met complexe psychosociale, psychiatrische stoornissen of verslaving.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ is sociaal vaardig en toont respect voor de zorgvrager en naasten en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. De mbo-verpleegkundige in de GGZ treedt zelfstandig, daadkrachtig en ondernemend op, zij toont initiatief, is flexibel, alert en integer. Ze is communicatief vaardig: ze is in staat haar communicatie aan te passen op de psychische gemoedstoestand van de zorgvrager.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt vraaggestuurd wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van zorgvragers, naasten en collega's. Zij bewaakt de privacy van de zorgvrager en de naasten, kan op de juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. Ze kan omgaan met ethische dilemma's en hanteert hierbij de visie en regels van de organisatie, de beroepsgroep en relevante wetgeving. Ze zet zich in om zich blijvend te ontwikkelen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft een adviserende, initiërende, coachende/begeleidende, uitvoerende, aansturende en coördinerende rol. De mbo-verpleegkundige in de GGZ is verantwoordelijk voor afnemen van de anamnese, het stellen van de verpleegkundige diagnose, het opstellen, evalueren en bijstellen van het verpleegplan in het kader van het verpleegkundig proces. Zij is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies volgens het verpleegplan, hierin krijgt zij steeds meer autonomie. De mbo-verpleegkundige in de GGZ handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De mbo-verpleegkundige in de GGZ is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid. De mbo-verpleegkundige in de GGZ reflecteert op haar eigen handelen; ze is verantwoordelijk voor het eigen handelen en kan de gemaakte keuzes beargumenteren. Zij overlegt met collega's of leidinggevende wanneer er veranderingen in de zorgvraag, bijzonderheden of problemen zijn, die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ voert haar werkzaamheden uit volgens standaardprocedures en combinaties daarvan. Ook bedenkt zij nieuwe procedures. De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt in gemiddeld- tot hoog complexe situaties. Zij kan te maken krijgen met situaties waarbij de (psychische) gezondheidstoestand van de zorgvrager snel verandert; situaties waarbij intensieve behandeling, therapie</p>

	of medicatie wordt toegepast; meerdere ziekten en beperkingen elkaar (sterk) beïnvloeden; situaties waarbij meerdere disciplines betrokken zijn; situaties die afhankelijk zijn van beperking en draagkracht van zorgvrager en andere betrokkenen. De mbo-verpleegkundige in de GGZ beschikt vooral over beroepsspecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over beroepsonafhankelijke kennis en vaardigheden.
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, Ja, VWS (Bron: Wet BIG (Staatsblad, juli 2011) en OCW, Richtlijn/36/EG, d.d. 7-9-2005).
Bron wettelijke beroepsvereisten	VWS
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
Moderne vreemde talen	Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

4.4 Gehandicaptenzorg (GHZ)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De mbo-verpleegkundige werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: het ziekenhuis, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Hieronder wordt de context van de gehandicaptenzorg (GHZ) beschreven.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ kan werkzaam zijn: in de ambulante zorg, zelfstandige woonvormen (leefeenheden) dan wel bij ouders of verzorgers thuis, kleinschalige woonvormen, instelling voor gehandicaptenzorg, dagbestedingprojecten of een combinatie daarvan. De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft te maken met gehandicapten met lichamelijke, verstandelijke en/of meervoudige handicaps.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ is sociaal vaardig en toont respect voor de gehandicapte en naasten en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. De mbo-verpleegkundige in de GHZ treedt zelfstandig, daadkrachtig en ondernemend op, zij toont initiatief, is flexibel, alert en integer. Ze is communicatief vaardig; ze sluit aan op het niveau, de mogelijkheden en de beleving van de gehandicapte en maakt (daarbij) creatief gebruik van verschillende communicatiemethoden.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt vraaggestuurd wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van de gehandicapte, naasten en collega's. Zij bewaakt de privacy van de gehandicapte en de naasten, kan op de juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. Ze kan omgaan met ethische dilemma's en hanteert hierbij de visie en regels van de organisatie, de beroepsgroep en relevante wetgeving. Ze zet zich in om zich blijvend te ontwikkelen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft een adviserende, initiërende, coachende/begeleidende, uitvoerende, aansturende en coördinerende rol. De mbo-verpleegkundige in de GHZ is verantwoordelijk voor het afnemen van de anamnese, het stellen van de verpleegkundige diagnose, het opstellen, evalueren en bijstellen van het verpleegplan in het kader van het verpleegkundig proces. Zij betreft hierbij zonnodig het cliëntsysteem. Zij is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies volgens het verpleegplan. De mbo-verpleegkundige in de GHZ handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De mbo-verpleegkundige in de GHZ is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ reflecteert op haar eigen handelen; ze is verantwoordelijk voor het eigen handelen en kan de gemaakte keuzes beargumenteren. Zij overlegt met collega's of leidinggevende wanneer er veranderingen in de zorgvraag, bijzonderheden of problemen zijn, die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ voert haar werkzaamheden uit volgens standaardprocedures en combinaties daarvan. Ook bedenkt zij nieuwe procedures. De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt in gemiddeld- tot hoogcomplexiteit situaties. Zij kan te maken krijgen met situaties waarbij de (psychische) gezondheidstoestand van de gehandicapte snel verandert; situaties waarbij intensieve behandeling, therapie of medicatie wordt toegepast; meerdere ziekten en beperkingen elkaar (sterk) beïnvloeden; situaties waarbij meerdere disciplines betrokken zijn; situaties</p>

	die afhankelijk zijn van beperking en draagkracht van de gehandicapte en andere betrokkenen. De mbo-verpleegkundige in de GHZ beschikt vooral over beroepsspecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over beroepsonafhankelijke kennis en vaardigheden.
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, Ja, VWS (Bron: Wet BIG (Staatsblad, juli 2011) en OCW, Richtlijn/36/EG, d.d.7-9-2005).
Bron wettelijke beroepsvereisten	VWS
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
Moderne vreemde talen	Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces	Werkprocessen bij kerntaak 1	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>1.1 De mbo-verpleegkundige verzamelt gegevens over dreigende of bestaande gezondheidsproblemen om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de zorgvrager, eventueel met informatie van naasten, in kaart te brengen. Zij voert een anamnesegebesprek/ intakegesprek met de zorgvrager, eventueel gesteund door naasten. De mbo-verpleegkundige analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose. De mbo-verpleegkundige formuleert verpleegdoelen/ ondersteuningsdoelen, kiest in voorkomende gevallen activiteiten en interventies. Zij formuleert het verpleegplan, bespreekt dit met de zorgvrager en betrokkenen en vraagt om instemming.</p> <p>1.2 De mbo-verpleegkundige verleent de zorgvrager persoonlijke verzorging door ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme en het bewaken van vitale functies. Ze observeert, signaleert en monitort voortdurend veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden van de zorgvrager (cyclisch proces). Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor veiligheid van de zorgvrager. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zo nodig deskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zo nodig het verpleegplan bij. Zij schat in voorkomende gevallen in wanneer zij (<i>tijdelijk of permanent</i>) taken over moet nemen. In voorkomende gevallen betreft ze zo nodig naasten bij de zorgverlening. Zij biedt in voorkomende gevallen palliatieve en terminale zorg en ondersteuning en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De mbo-verpleegkundige schakelt deskundigen in als een zorgvrager is overleden. Zij zorgt voor een gepaste opvang van familie c.q. naasten om afscheid van de overledene te kunnen nemen of begeleidt hen zelf. <i>In de GGZ en GHZ organiseert zij in bijzondere gevallen in overleg met de arts, familie/ wettelijke vertegenwoordigers c.q. naasten, gerichte opvang en/of begeleiding.</i></p> <p>1.3 De mbo-verpleegkundige voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts. De mbo-verpleegkundige voert verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3. en houdt rekening met de specifieke context van de zorgvrager.</p> <p>1.4 De mbo-verpleegkundige bewaakt, begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij motiveert de zorgvrager zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ook begeleidt ze bij verwerking en hantering van de gevolgen van ziekte, beperking, therapie of behandeling. Ze richt zich hierbij op het zo optimaal mogelijk functioneren van de zorgvrager. Zo begeleidt zij een zorgvrager bij het psychosociaal en maatschappelijk functioneren, bij het behouden en versterken van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij schenkt waar nodig ook aandacht aan existentiële zaken. Zo nodig</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>1.5</p> <p>1.6</p> <p>1.7</p> <p>1.8</p> <p>1.9</p>	<p>Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op</p> <p>Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden</p> <p>Voert verpleegtechnische handelingen uit</p> <p>Begeleidt een zorgvrager</p> <p>Begeleidt een groep zorgvragers</p> <p>Geeft voorlichting, advies en instructie</p> <p>Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties</p> <p>Coördineert de zorgverlening</p> <p>Evalueert de zorgverlening</p>

ondersteunt ze de naasten hierbij en let daarbij op de signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokken tevreden zijn over de begeleiding.

1.5 De mbo-verpleegkundige in de VVT, GGZ en GHZ geeft begeleiding aan een groep zorgvragers, ze creëert een zo optimaal mogelijke omgeving voor de groep en betreft hierbij zonedig ook de naasten en/of vrijwilligers. Ze bevordert een zo optimaal mogelijk groepsklimaat. Ze observeert de groepsprocessen en het gedrag van de zorgvragers. Ze helpt een zorgvrager bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen in de groep. De mbo-verpleegkundige in de GGZ gebruikt de groep als therapeutisch instrument om de zorgvrager in zijn sociaal-maatschappelijk functioneren te versterken en hem te ondersteunen bij het opbouwen en onderhouden van contacten. Ze bemiddelt of grijpt in bij conflicten. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep.

1.6 De mbo-verpleegkundige geeft voorlichting en advies ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de zorgvrager(s) en gericht op de mogelijkheden om met een ziekte of beperkingen om te gaan.

Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting over ziekten, onderzoeken, behandelmethoden, therapieën, gezonde levensstijl, handicaps, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken.

De mbo-verpleegkundige geeft ook voorlichting aan groepen. Ze instrueert zonedig de zorgvrager(s) en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.

1.7 De mbo-verpleegkundige signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds dan wel van problemen van somatische aard anderzijds. *De mbo-verpleegkundige in de GGZ schat suïcidaliteit en gevaar voor derden in.*

De mbo-verpleegkundige grijpt in bij calamiteiten en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het verpleegplan, richtlijnen van de organisatie en wet- en regelgeving. Ze roept de hulp in van collega's of deskundigen van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk een crisissituatie te voorkomen.

1.8 De mbo-verpleegkundige voert coördinerende taken uit. Ze maakt een planning en verdeling van de werkzaamheden, wijst werkzaamheden toe en geeft prioriteiten aan. De mbo-verpleegkundige stemt de zorgverlening af met collega's onderling en met deskundigen van andere disciplines, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij consulteert zonedig andere deskundigen of verwijst naar hen. Zij creëert voorwaarden die wenselijk zijn voor de uitvoering van de zorg. Ze bespreekt de zorgverlening met de betrokkenen, ze werkt met hen samen en draagt zo nodig werkzaamheden over. Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening. De mbo-verpleegkundige neemt deel aan voor de coördinatie en afstemming relevante overlegvormen (multidisciplinair) en collegiale consultatie. Ze past haar beleid of aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.

1.9 De mbo-verpleegkundige evalueert de totale zorgverlening van het verpleegkundig proces. Zij evalueert periodiek en zo mogelijk aan het einde van het uitvoeringstraject de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand en het welbevinden van de zorgvrager. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en bespreekt deze met de zorgvrager en betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg

veranderingen door in het verpleegplan. Zij schrijft een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere afdeling/zorgsetting. Zij houdt het verpleegkundig dossier bij.

Toelichting:

Toelichting: werkproces 1.3

De mbo-verpleegkundige is bij de uitvoering van voorbehouden handelingen gehouden aan de wettelijke eisen gesteld in de Wet BIG. Dit betekent dat zij niet zelfstandig bevoegd is en alleen in opdracht van een 'zelfstandig bevoegd' beroepsbeoefenaar (arts of verloskundige) en onder voorwaarden een voorbehouden handeling mag uitvoeren. De belangrijkste voorwaarde waaraan altijd moet worden voldaan, is de bekwaamheid van de uitvoerder. Bekwaam wil zeggen: dat de uitvoerder op het moment van de handeling de nodige kennis en vaardigheid moet bezitten. Zij is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen.

Op een drietal voorbehouden handelingen heeft de verpleegkundige volgens artikel 39 van de Wet BIG 'functionele zelfstandigheid'. Dit houdt in dat verpleegkundige deze voorbehouden handelingen kan uitvoeren zonder toezicht door en tussenkomst van de opdrachtgever. Het betreft de volgende voorbehouden handelingen:

- a. geven van een subcutane, intramusculaire of intraveneuze injectie
- b. verrichten van een katheterisatie van de blaas bij volwassenen almede het inbrengen van een maagsonde of een infuus
- c. verrichten van een venapunctie en van een hielprik bij neonaten.

Hieronder een overzicht van verpleegtechnische waaronder ook voorbehouden handelingen, die gelden voor iedere branche om bevoegd en bekwaam te worden. De voorbehouden handelingen zijn aangegeven met een*.

In de tweede helft staan de overige handelingen: per handeling is aangegeven in welke branche de mbo-verpleegkundige deze kan behalen (om naast bevoegd ook bekwaam te worden).

Verpleegtechnische handelingen waaronder voorbehouden handelingen (functionele zelfstandigheid*):	ZH	VVT	GGZ	GHZ
- medicijnen checken, registreren en distribueren, zonodig controle op inname (volgens verpleegplan)	x	x	x	x
- medicijnen toedienen: oraal, rectaal, vaginaal, via de huid, via de luchtwegen, via de slijmvliezen	x	x	x	x
- toedienen van zuurstof	x	x	x	x
- vloeistoffen via perifeer infuus toedienen	x	x	x	x
- sondevoeding toedienen	x	x	x	x

- een voedingspomp bedienen	X	X	X	X
- stoma verzorgen	X	X	X	X
- een suprapubische katheter verzorgen	X	X	X	X
- een suprapubische katheter verwisselen	X	X	X	X
- een infuuspomp en een spuitpomp bedienen	X	X	X	X
- geneesmiddelen in opgeloste vorm toedienen via een infuussysteem/ toedieningsysteem (pomp, kolf of zakje)	X	X	X	X
- verzorgen van wonden: rode, gele, zwarte wonden en wonden met hechtingen	X	X	X	X
- maagsonde en blaaskatheter verzorgen	X	X	X	X
- zwachteltechnieken toepassen	X	X	X	X
- hechtingen en tampons verwijderen	X	X	X	X
- blaasspoeling uitvoeren	X	X	X	X
- mond- en keelholte uitzuigen	X	X	X	X
- verzamelen van monsters ten behoeve van diagnostiek (steriel en niet-steriel materiaal);	X	X	X	X
- lichaamstemperatuur regelen door middel van koude- of warmtebehandeling	X	X	X	X
- eerste hulp (somatisch) verlenen bij: verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken, en bij ademstilstand en circulatiestilstand	X	X	X	X
- subcutaan en intramusculair injecteren	X*	X*	X*	X*
- intraveneus injecteren	X*	X*	X*	X*
- een perifeer infuus inbrengen	X*	X*	X*	X*
- een maagsonde inbrengen	X*	X*	X*	X*
- katheteriseren van de blaas bij vrouwen	X*	X*	X*	X*
- katheteriseren van de blaas bij mannen	X*	X*	X*	X*

- venapunctie uitvoeren	X*	X*	X*	X*
- hielprik bij neonaten	X*	X*	X*	X*
Overige verpleegtechnische handelingen:	ZH	VVT	GGZ	GHZ
- wonden met drains verzorgen;	X	X		
- wonddrain verwijderen;	X	X		
- vloeistoffen toedienen via centraal infuus;	X	X		
- een centraal infuus controleren;	X	X		
- transfusie;	X			
- PEG-sondevoeding toedienen;	X	X		
- maagspoeling uitvoeren;	X	X	X	
- darmspoeling uitvoeren;	X	X	X	
- stoma irrigeren;	X	X	X	
- tracheacanule en tracheostoma verzorgen;	X	X		X
- thoraxdrainage;	X			
- assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/ behandelingen in verband met chirurgische behandelingen;	X			
- assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/ behandelingen in verband met intern/neurologisch onderzoek;	X	X	X	X
- assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/ behandelingen in verband met bevalling of geboorte.	X	X		

Toelichting: werkproces 1.4

De mbo-verpleegkundige in de VVT zoekt bij het begeleiden bij zelfredzaamheid uit wat de informele zorg kan bieden en voegt daar dan zorg bij in plaats van omgekeerd. Zelfredzaam = samenredzaam.

Toelichting: werkproces 1.5

Dit werkproces is niet opgenomen bij de ziekenhuisbranche; er worden geen groepen begeleid.

In de branche thuiszorg (binnen de VVT) komt het begeleiden van groepen in een thuissituatie (vrijwel) niet voor, wel in verpleeg- en verzorgingshuizen. groepen in een thuissituatie (vrijwel) niet voor, wel in verpleeg- en verzorgingshuizen.

Toelichting: werkproces 1.7

Gedragsproblemen van grensoverschrijdend gedrag zijn: agressie of geweld. Omgaan met agressie geldt zowel voor agressie door zorgvragers en naasten als voor dreiging van buitenaf. Het kan gaan om agressie richting de mbo-verpleegkundige of gericht op de zorgvrager of anderen. Omgaan met agressie houdt in: signaleren, voorkomen, ermee omgaan en ervan leren.

Voorbeelden van somatische aard zijn: verslikking, verwonding, vergiftiging, ademstilstand of circulatiestilstand.

5.2 Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>2.1 De mbo-verpleegkundige werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.</p> <p>2.2 De mbo-verpleegkundige werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice) en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. Zij signaleert knelpunten of ontwikkelingen binnen de organisatie, onder andere door collega's te bevragen en doet voorstellen voor (beleids)wijzigingen. Ze onderzoekt/ checkt of deze voorstellen haalbaar zijn. De mbo-verpleegkundige werkt mee met kwaliteitszorgsystemen en ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden.</p> <p>2.3 De mbo-verpleegkundige werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze sluit aan op de mogelijkheden en leerstijl van de student of stagiaire en stelt in overleg een geschikte wijze van begeleiden vast. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft gevraagd en ongevraagd feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leer- en werkklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken</p> <p>Toelichting:</p> <p>De werkprocessen 2.1, 2.2 en 2.3 zijn branche onafhankelijk.</p>	2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep
	2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
	2.3	Geeft werkbegeleiding

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per brancheverbijzondering aangegeven middels blokjes. Deze moet u van links naar rechts lezen. Indien de blokjes in de matrix niet zijn gevuld, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende brancheverbijzondering.

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenstrijdigheden	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemen en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																										
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	■			■				■		■	■		■												
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					■	■				■	■						■					■			
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											■	■							■						
1.4	Begeleidt een zorgvrager			■	■													■								
1.5	Begeleidt een groep zorgvragers			■	■																					
1.6	Geeft voorlichting, advies en instructie								■			■														
1.7	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					■														■			■			
1.8	Coördineert de zorgverlening		■			■												■								

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																											
1.9	Evalueert de zorgverlening				■						■			■													

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	Competenties																									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																										
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep										■															
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg							■											■							
2.3	Geeft werkbegeleiding			■																						

Deel C: Uitwerking van de brancheverbijzonderingen

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke brancheverbijzondering. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per brancheverbijzondering aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Brancheverbijzonderingen

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x							x								x
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x						
1.4	Begeleidt een zorgvrager			x	x														x								
1.5	Begeleidt een groep zorgvragers																										
1.6	Geeft voorlichting, advies en instructie								x				x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.7	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.8	Coördineert de zorgverlening		X			X												X									
1.9	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH verzamelt gegevens over dreigende of bestaande gezondheidsproblemen om de klinische zorgbehoeften en ondersteuning van de patiënt, eventueel met informatie van naasten in kaart te brengen. Zij voert het anamnesegebesprek met de patiënt, eventueel gesteund door naasten. De mbo-verpleegkundige in het ZH analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose, <i>maakt daarbij gebruik van haar kennis over ziektebeelden, stoornissen, beperkingen en functioneringsproblemen van ziektebeelden van zorgcategorieën in het ZH en houdt rekening met een verscheidenheid aan lichamelijke en/of psychosociale problemen, ingrepen, therapieën, behandelingen of onderzoeken die de patiënt kan ondergaan.</i> De mbo-verpleegkundige in het ZH formuleert verpleegdoelen, kiest activiteiten en interventies. <i>Daarbij legt zij het accent op het acute karakter en de kortdurende zorgrelatie in vaak hectisch situaties, dit in verband met een chirurgische ingreep, bevalling, onderzoek of behandeling.</i> Ze stelt een verpleegplan op en bespreekt dit met de patiënt en betrokkenen en vraagt om instemming.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft op basis van anamnesegegevens en verpleegkundige diagnose het verpleegplan opgesteld en dit besproken met de patiënt en betrokkenen en instemming gekregen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie • Kennis van multipathologie • Kennis van de zorgcategorieën • Elektronisch patiëntendossier (EPD) • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: • zorginformatiesystemen • Kennis van verpleegkunde • Kennis van diagnostisch redeneren • Kennis van het ICF-model • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van technologische toepassingen • Nederlands - schrijfvaardigheid • - • Branchespecifiek: • Diagnose behandelcombinaties (DBC) 	Beslissen en activiteiten initiëren <ul style="list-style-type: none"> • Beslissingen nemen • Afgewogen risico's nemen • Verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen en activiteiten 	De mbo-verpleegkundige in het ZH neemt zelfstandig, maar zonodig in overleg met de behandelaar, op tijd de nodige beslissingen zorgsituaties (bijvoorbeeld bij (acute) verandering van de gezondheidstoestand); zij maakt daarbij zelfstandig een afweging van de risico's, zodat de juiste verpleegkundige interventies kunnen worden ingezet.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De mbo-verpleegkundige in het ZH luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidsproblemen, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de patiënt en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de patiënt en naasten, zodat de patiënt en naasten op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het verpleegplan.
	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH leidt het anamnesegebesprek in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden m.b.t. de verpleegkundige zorg, probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is en streeft daarbij

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op

<ul style="list-style-type: none">• Kennis van de zorgcategorieën van het ZH• Kennis van ziektebeelden in het ZH gericht op acute en kortdurende zorg: chirurgische ingreep, onderzoek, behandeling, somatische aandoeningen, bevallingen, ongevallen en trauma		overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het verpleegplan kunnen instemmen.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Correct formuleren• Nauwkeurig en volledig rapporteren	De mbo-verpleegkundige in het ZH verwerkt verkregen anamnesegegevens correct en accuraat, zij formuleert verpleegdoelen, activiteiten en interventies, zodanig dat het verpleegplan voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none">• Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden• Expertise delen	De mbo-verpleegkundige in het ZH maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze een verantwoorde verpleegkundige diagnose kan stellen.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none">• Informatie genereren uit gegevens• Conclusies trekken• Verbanden leggen	De mbo-verpleegkundige in het ZH analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies zodat de verpleegkundige diagnose en het verpleegplan op adequate wijze en verantwoord worden opgesteld.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH verleent de patiënt persoonlijke verzorging door ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme en het bewaken van vitale functies. Ze observeert, signaleert en monitort voortdurend veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden (cyclisch proces). Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor patiëntveiligheid. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonedeskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonedeskundigen het verpleegplan bij. Zij schat in voorkomende gevallen in wanneer zij (<i>tijdelijk</i>) taken over moet nemen. Zij biedt in voorkomende gevallen palliatieve en terminale zorg en ondersteuning en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De mbo-verpleegkundige in het ZH schakelt deskundigen in als een patiënt is overleden. Zij zorgt voor een gepaste <i>eerste</i> opvang van familie c.q. naasten om afscheid van de overledene te kunnen nemen of begeleidt hen zelf.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft monitoring, ondersteuning bij de persoonlijke verzorging en zonedeskundigen terminale zorg op een professionele wijze uitgevoerd. Ze heeft daarbij rekening gehouden met de omstandigheden van de patiënt en betrokkenen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Beroepsethiek • Kennis van verpleegkundige- en medische onderzoeken • Kennis van bacteriologie, virologie en paracitologie, biofysica, biochemie en radiologie • Kennis van verpleegkunde • Kennis van ergonomie: tiltechnieken • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van methodisch verplegen/handelen • Kennis van persoonlijke verzorging • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van palliatieve en terminale zorg • Kennis van technologische toepassingen • Kennis van verlies- en rouwverwerking • Kennis van voedings- en dieetleer 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH consulteert en schakelt zonedeskundigen andere zorgverleners in; zij overlegt tijdig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging en monitoring.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none"> • Integer handelen • Verschillen tussen mensen respecteren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH handelt volgens ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, toont zich eerlijk, betrouwbaar en respecteert vertrouwelijkheid, accepteert en respecteert verschillen tussen patiënten, zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de patiënt respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren • Structuur aanbrengen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH formuleert op basis van haar klinisch inzicht scherp en kernachtig, op een logische gestructureerde wijze, zodat betrokkenen beschikken over een volledige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de patiënt.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
<ul style="list-style-type: none"> • Sociale vaardigheden • Vaardigheden m.b.t. risicosignalering • - • Branchespecifiek: • Diagnose behandelcombinaties (DBC) • Kennis van observatievaardigheden van zorgcategorieën in het ZH 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH neemt tijdens observaties snel en veel relevante informatie in zich op, zodat de monitoring op een professionele wijze wordt uitgevoerd.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH geeft een op de patiënt gerichte ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, ze richt zich zo veel mogelijk op de behoeften en verwachtingen van de patiënt, ze houdt zich aan de gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de patiënt nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten bij de afspraken en verwachtingen.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH kan haar eigen gevoelens goed hanteren en haar eigen grenzen stellen, zodat zij de zorgverlening, ook in acute of onder emotionele omstandigheden, professioneel kan blijven uitvoeren.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts <i>of een verloskundige, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de patiënt in de specifieke context van het ziekenhuis</i> . De mbo-verpleegkundige in het ZH voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met kenmerken van de patiënt in de specifieke context van het <i>ziekenhuis</i> .	
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een bekwame en professionele manier uitgevoerd volgens de geldende protocollen, wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen • Kennis van farmacologie en multifarmacologie • Kennis van methodisch handelen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van relevante materialen en middelen • Kennis van wet- en regelgeving • Rekenvaardigheden – getallen • Rekenvaardigheden – verhoudingen 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH is in staat vlot en accuraat te rekenen, ze werkt precies en bekwaam (met de handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op een verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De mbo-verpleegkundige in het ZH gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief worden ingezet bij de uitvoering.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven protocollen, (werk)procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op, werkt volgens de bekwaamheidseisen (Wet BIG) en wettelijke richtlijnen, zodat de verpleegtechnische handelingen op de juiste wijze worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH bewaakt, begeleidt en stimuleert de patiënt bij het handhaven van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij motiveert de patiënt zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ook begeleidt ze bij de verwerking en hantering van de gevolgen van ziekte, <i>ingreep</i> , beperking, therapie of behandeling. Ze richt zich hierbij op het zo optimaal mogelijk functioneren van de patiënt <i>tijdens de opname en de periode daarna en bereidt hem voor op ontslag. Zo begeleidt ze de patiënt bij angst en verwardheid ten gevolge van narcose en ingreep of behandeling en bij gevoelens van algehele malaise.</i> Ze begeleidt bij het psychosociaal en maatschappelijk functioneren, bij het behouden van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij schenkt waar nodig ook aandacht aan existentiële zaken. Zonodig ondersteunt zij de naasten <i>bij angst, onzekerheid, slecht nieuws</i> en let daarbij op signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.	
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de patiënt is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft op passende wijze de patiënt en naasten begeleid.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Kennis van algemene begrippen van gedragswetenschappen, psychologie en sociologie • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het ICF-model • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van het werkveld • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt zorgcategorieën in het ZH • Kennis van het werkveld ZH 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH biedt een sturende motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de patiënt om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de mbo-verpleegkundige in de ZH de naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH toont betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de patiënt, behandelt de patiënt met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de patiënt en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de patiënt en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.6 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH geeft voorlichting en advies ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de patiënt(en) en gericht op de mogelijkheden om met ziekte of beperkingen om te gaan. Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting over ziekten, onderzoeken, behandelmethoden <i>of ingreep die de patiënt(en) moet(en) ondergaan</i> , therapieën, gezonde levensstijl, handicaps, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken. De mbo-verpleegkundige geeft ook voorlichting aan groepen. Ze instrueert zonodig de zorgvrager(s) en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.	
Gewenst resultaat	De patiënt of doelgroep heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie ontvangen, afgestemd op de patiënt of doelgroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van GVO • Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van doelgroepen in het ZH • Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in het ZH 	Presenteren <ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk uitleggen en toelichten • Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze in haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en regelmatig controleert of de informatie goed is overgekomen, zodat de patiënt of groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.7 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds dan wel van problemen van somatische aard anderzijds. De mbo-verpleegkundige in het ZH grijpt in bij calamiteiten en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het verpleegplan, richtlijnen van de organisatie en wet- en regelgeving. <i>Bijvoorbeeld: fixeren of dwangbehandelingen.</i> Ze roept bij calamiteiten de hulp in van collega's of deskundigen van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk een crisissituatie te voorkomen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH pakt een crisissituatie of een onvoorziene situatie op professionele wijze aan. Ze volgt de geldende procedures en regelgeving.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Conflicthantering en omgaan met agressie • Kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen • Kennis van gedragsproblemen • Kennis van methoden van crisisinterventie • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Kennis van wet- en regelgeving • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De mbo-verpleegkundige in het ZH roept bij calamiteiten tijdig hulp in van andere deskundigen, zodat de patiënt snel en adequaat wordt behandeld en zonodig begeleid.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH handelt volgens de voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens goed hanteren, zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.8 werkproces: Coördineert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH voert coördinerende taken uit. Ze maakt een planning en verdeling van de werkzaamheden, wijst werkzaamheden toe en geeft prioriteiten aan. De mbo-verpleegkundige stemt de zorgverlening af met collega's onderling en met deskundigen van andere disciplines, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij consulteert zonodig <i>direct een arts of specialist of</i> andere deskundigen of verwijst naar hen. Zij creëert voorwaarden die wenselijk zijn voor de uitvoering van de zorg. Ze bespreekt de zorgverlening met de betrokkenen, ze werkt met hen samen en draagt zo nodig werkzaamheden over. Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening. De mbo-verpleegkundige in het ZH neemt deel aan voor de coördinatie en afstemming relevante overlegvormen (multidisciplinair) en collegiale consultatie. Ze past haar beleid of aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft de zorgverlening gecoördineerd en besproken en afgestemd met de betrokkenen, ze heeft collega's geconsulteerd en deelgenomen aan overlegsituaties, waardoor de continuïteit van de zorgverlening gewaarborgd is.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de sociale kaart • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Nederlands - schrijfvaardigheid • Sociale vaardigheden • Vergadervaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche 	Aansturen <ul style="list-style-type: none"> • Richting geven • Instructies en aanwijzingen geven • Taken delegeren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH zorgt ervoor dat collega's en betrokkenen weten wat de doelen en prioriteiten van de zorgverlening zijn, zorgt ervoor dat ieders rol in het team helder is, zorgt voor duidelijke en relevante informatie/ instructies voor collega's en betrokkenen, zodat zij concreet weten wat er van hen wordt verwacht.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Afstemmen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH raadpleegt in het kader van de coördinatie van de zorgverlening indien nodig andere deskundigen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat de expertise van de betrokkenen optimaal wordt afgestemd en ingezet.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Mensen en middelen organiseren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH plant en regelt in een logische volgorde de werkzaamheden voor de zorgverlening, organiseert de benodigde capaciteit, zet materialen, middelen en zonodig apparatuur in, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden kunnen worden uitgevoerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.9 werkproces: Evalueert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH evalueert de totale zorgverlening van het verpleegkundig proces. Zij evalueert periodiek en zo mogelijk aan het einde van het uitvoeringstraject de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand en het welbevinden van de patiënt. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en bespreekt deze met de patiënt en betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het verpleegplan. Zij schrijft een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere afdeling/ zorgsetting. Zij houdt het verpleegkundig dossier bij.	
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het verpleegplan is zonodig bijgesteld. Er is een (eind)evaluatie opgesteld van het totale verpleegkundig proces.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Evaluatievaardigheden • Gespreksvaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Reflectievaardigheden 	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Interesse tonen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH vraagt de patiënt en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uiteenrafelen • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken 	De mbo-verpleegkundige in het ZH kan uit de evaluatiegegevens de belangrijkste informatie halen met betrekking tot de resultaten van de zorgverlening en de behaalde verpleegdoelen, ze trekt logische conclusies en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het verpleegplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de kwaliteit van de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. de zorgverlening goed af te ronden of af te sluiten.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg							X													X							
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan het bevorderen van haar deskundigheid, geeft uitvoering aan haar persoonlijk ontwikkelplan en draagt bij aan de professionalisering van het beroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Feedbackvaardigheden • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het werkveld • Reflectievaardigheden • Vergadervaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van mbo-verpleegkundige.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice) en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. Zij signaleert knelpunten of ontwikkelingen binnen de organisatie, onder andere door collega's te bevragen en doet voorstellen voor (beleids)wijzigingen. Ze onderzoekt/ checkt of deze voorstellen haalbaar zijn. De mbo-verpleegkundige werkt mee met kwaliteitszorgsystemen en ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert tijdig knelpunten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van kwaliteitszorgsystemen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van wet- en regelgeving • - • Branchespecifiek: • Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader 	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH komt met ideeën, standpunten en/of voorstellen, zorgt voor onderbouwing, zodat betrokkenen op de hoogte zijn van mogelijke veranderingen in het te voeren (zorg)beleid van een werkeenheid of organisatie.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering en aan wettelijke richtlijnen en stimuleert anderen om zich hier ook aan te houden, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze sluit aan op de mogelijkheden en leerstijl van de student of stagiaire en stelt in overleg een geschikte wijze van begeleiden vast. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft gevraagd en ongevraagd feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leer- en werkklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven en deelgenomen aan begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Advies - en instructievaardigheden • Coachingsvaardigheden • Feedbackvaardigheden • Kennis van werkbegeleidingsmethodieken 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH creëert een leer- en werkomgeving die studenten en stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen; stimuleert hen de grenzen van hun mogelijkheden te verkenen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.

2.2 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x								x							
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x						
1.4	Begeleidt een zorgvrager			x	x																						
1.5	Begeleidt een groep zorgvragers			x	x																						
1.6	Geeft voorlichting, advies en instructie									x			x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.7	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.8	Coördineert de zorgverlening		X			X												X									
1.9	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT verzamelt gegevens over dreigende of bestaande gezondheidsproblemen om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de cliënt, eventueel met informatie van naasten, in kaart te brengen. Zij voert het intakegesprek met de cliënt, eventueel gesteund door naasten <i>en houdt daarbij rekening met lichamelijk- en psychosociale problematiek, ervaringsdeskundigheid, het levensverhaal en de omstandigheden.</i> De mbo-verpleegkundige in de VVT analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose, <i>maakt daarbij gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen functioneringsproblemen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de VVT en houdt daarbij rekening met het mogelijk naast elkaar bestaan van zelfzorgtekorten.</i> De mbo-verpleegkundige formuleert ondersteuningsdoelen, kiest activiteiten en interventies. <i>Daarbij legt zij het accent op de levensdomeinen: de lichamelijke gezondheid en het welbevinden, leef- en woonomgeving en zonodig de zorgsituatie en houdt rekening met de kortdurende, middellange of veelal langdurende zorgrelatie.</i> Zij stelt een zorgleefplan op, bespreekt dit met de cliënt en betrokkenen en vraagt om instemming.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft op basis van intakegegevens en verpleegkundige diagnose het zorgleefplan opgesteld en dit besproken met de cliënt en betrokkenen en instemming gekregen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie • Kennis van multipathologie • Kennis van de zorgcategorieën • Elektronisch patiëntendossier (EPD) • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen • Kennis van verpleegkunde • Kennis van diagnostisch redeneren • Kennis van het ICF-model • Kennis van gegevensverzameling • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van technologische toepassingen • Nederlands - schrijfvaardigheid • - • Branchespecifiek: • Kennis van de zorgcategorieën van de VVT 	Beslissen en activiteiten initiëren <ul style="list-style-type: none"> • Beslissingen nemen • Afgewogen risico's nemen • Verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen en activiteiten 	De mbo-verpleegkundige in de VVT neemt zelfstandig, maar zonodig in overleg met de behandelaar, op tijd de nodige beslissingen zorgsituaties (bijvoorbeeld bij (acute) verandering van de gezondheidstoestand); zij maakt daarbij zelfstandig een afweging van de risico's, zodat de juiste verpleegkundige interventies kunnen worden ingezet.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De mbo-verpleegkundige in de VVT luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidsproblemen, zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de cliënt en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de cliënt en naasten, zodat de cliënt en naasten op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het zorgleefplan.
	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT leidt het intakegesprek in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden m.b.t. de verpleegkundige zorg, probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is en streeft daarbij

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op

<ul style="list-style-type: none">• Kennis van normen voor verantwoorde zorg• Kennis van ziektebeelden in de VVT gericht op chronisch zieken, revaliderenden en psychogeriatrische zieken		overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het zorgleefplan kunnen instemmen.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Correct formuleren• Nauwkeurig en volledig rapporteren	De mbo-verpleegkundige in de VVT verwerkt verkregen intakegegevens correct en accuraat, zij formuleert verpleegdoelen, activiteiten en interventies, zodanig dat het zorgleefplan voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none">• Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden• Expertise delen	De mbo-verpleegkundige in de VVT maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze een verantwoorde verpleegkundige diagnose kan stellen.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none">• Informatie genereren uit gegevens• Conclusies trekken• Verbanden leggen	De mbo-verpleegkundige in de VVT analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies zodat de verpleegkundige diagnose en het zorgleefplan op adequate wijze en verantwoord worden opgesteld.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT verleent de cliënt persoonlijke verzorging door ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme en het bewaken van vitale functies. <i>Ze sluit aan bij de mogelijkheden en de beleving van de cliënt en houdt rekening met zijn ervaringsdeskundigheid en met de leeftijd samenhangende problemen die de communicatie kunnen beperken. Ze draagt er zorg voor dat de cliënt zoveel mogelijk het leven kan leiden dat hij gewend is.</i> Ze observeert, signaleert en monitort voortdurend veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden (cyclisch proces). Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor cliëntveiligheid. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonedeskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonodig het verpleegplan bij. Zij schat in voorkomende gevallen in wanneer zij (<i>tijdelijk of permanent</i>) taken over moet nemen. Hierbij betreft zij zonodig de naasten. Zij biedt <i>met zekere regelmaat</i> in voorkomende gevallen palliatieve en terminale zorg en ondersteuning en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De mbo-verpleegkundige in de VVT schakelt deskundigen in als een cliënt is overleden. Zij zorgt voor een gepaste opvang van familie c.q. naasten om <i>in alle rust</i> afscheid van de overledene te kunnen nemen of begeleidt hen zelf.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft monitoring, ondersteuning bij de persoonlijke verzorging en zonodig terminale zorg en op een professionele wijze uitgevoerd. Ze heeft daarbij rekening gehouden met de omstandigheden van de cliënt en betrokkenen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Beroepsethiek • Kennis van verpleegkundige- en medische onderzoeken • Kennis van bacteriologie, virologie en paracitologie, biofysica, biochemie en radiologie • Kennis van ergonomie: tiltechnieken • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van methodisch verplegen/handelen • Kennis van persoonlijke verzorging • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van palliatieve en terminale zorg • Kennis van technologische toepassingen 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT consulteert en schakelt zonodig andere zorgverleners in; zij overlegt tijdig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging en monitoring.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none"> • Ethisch handelen • Integer handelen • Verschillen tussen mensen respecteren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT handelt volgens ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, toont zich eerlijk, betrouwbaar en respecteert vertrouwelijkheid, accepteert en respecteert verschillen tussen cliënten, zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de cliënt respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren • Structuur aanbrengen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT formuleert op basis van haar klinisch inzicht scherp en kernachtig, op een logische gestructureerde wijze, zodat betrokkenen

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van verlies- en rouwverwerking • Kennis van voedings- en dieetleer • Sociale vaardigheden • Vaardigheden m.b.t. risicosignalering • - • Branchespecifiek: • Kennis van observatievaardigheden van zorgcategorieën in de VVT 		beschikken over een volledige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de cliënt.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in de VVT neemt tijdens observaties snel en veel relevante informatie in zich op, zodat de monitoring op een professionele wijze wordt uitgevoerd.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in de VVT geeft een op de cliënt gerichte ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, ze richt zich zo veel mogelijk op de behoeften en verwachtingen van de cliënt, ze houdt zich aan de gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de cliënt nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten bij de afspraken en verwachtingen en hij het leven kan leiden wat hij wil en gewend is.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT kan haar eigen gevoelens goed hanteren en haar eigen grenzen stellen, zodat zij de zorgverlening, ook onder acute of emotionele omstandigheden, professioneel kan blijven uitvoeren.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts, <i>rekening houdend met de kenmerken van de cliënt in de specifieke context van de situatie</i> . De mbo-verpleegkundige in de VVT voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met de kenmerken van de cliënt in de specifieke context van de <i>thuisituatie</i> .	
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een bekwame en professionele manier uitgevoerd volgens de geldende protocollen, wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen • Kennis van farmacologie en multifarmacologie • Kennis van methodisch handelen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van relevante materialen en middelen • Kennis van wet- en regelgeving • Rekenvaardigheden – getallen • Rekenvaardigheden – verhoudingen 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in de VVT is in staat vlot en accuraat te rekenen, ze werkt precies en bekwaam (met de handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op een verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De mbo-verpleegkundige in de VVT gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief worden ingezet bij de uitvoering.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven protocollen, (werk)procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op, werkt volgens de bekwaamheidseisen (Wet BIG) en wettelijke richtlijnen, zodat de verpleegtechnische handelingen op de juiste wijze worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT bewaakt, begeleidt en stimuleert de cliënt bij het handhaven van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij motiveert de zorgvrager zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensvulling te behouden. Ook begeleidt ze bij de verwerking en hantering van de gevolgen van (<i>chronische</i>) ziekte, beperking, therapie of behandeling. Ze richt zich hierbij op het zo optimaal mogelijk functioneren van de cliënt. <i>Ze ondersteunt bij een waardevolle dagbesteding. Ze begeleidt ook bij noodzakelijke aanpassingen in de leefwijze, gedragsproblemen en biedt geheugentraining, vitaliteitstraining en zintuigactivering.</i> Ze begeleidt bij het psychosociaal en maatschappelijk functioneren, het behouden van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij schenkt waar nodig ook aandacht aan existentiële zaken. <i>Ze betreft het sociaal netwerk bij de ondersteuning.</i> Zonodig begeleidt zij <i>de mantelzorgers/haasten</i> en let daarbij op de signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokken tevreden zijn over de begeleiding.	
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de cliënt is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft op passende wijze de cliënt en naasten begeleid.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Kennis van algemene begrippen van gedragswetenschappen, psychologie en sociologie • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën • Kennis van de algemene beginselen van gedragswetenschap sociologie • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het ICF-model • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van het werkveld • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën in de VVT • Kennis van het werkveld VVT 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT biedt een sturende motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de cliënt om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de mbo-verpleegkundige in de VVT de naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT toont betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de cliënt, behandelt de cliënt met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in de VVT controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de cliënt en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de cliënt en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.5 werkproces: Begeleidt een groep zorgvragers		
Omschrijving	<i>De mbo-verpleegkundige in de VVT geeft begeleiding aan een groep cliënten, ze creëert een zo optimaal mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor de groep cliënten en betreft hierbij zonodig ook de mantelzorgers, naasten en/of vrijwilligers. Ze bevordert een zo optimaal mogelijk groepsklimaat. Ze observeert de groepsprocessen en het gedrag van de cliënten. Ze helpt een cliënt bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen in de groep. Ze bemiddelt of grijpt in bij conflicten. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep.</i>	
Gewenst resultaat	De groep cliënten voelt zich passend behandeld, afgestemd op de eigen behoeftes en wensen, en die van de groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Branchespecifiek: • Kennis van groepsprocessen • Kennis van socialisatie • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Observatievaardigheden • Kennis van begeleidingmethoden van groepen in de VVT 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Motiveren • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT motiveert de groep cliënten om zich, binnen hun mogelijkheden, zo ver mogelijk te ontwikkelen op sociaal-maatschappelijk gebied en creëert, zonodig met naasten, een omgeving die hen stimuleert de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat de begeleiding leidt tot de gewenste resultaten.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft begrip voor ieders houding en standpunten, begrijpt waarom anderen zich op een bepaalde manier gedragen in de groep, toont bezorgdheid over het fysieke en het mentale welzijn, zodat er een goed groepsklimaat ontstaat waardoor alle groepsleden zich op passende wijze behandeld en gewaardeerd voelen.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.6 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT geeft voorlichting en advies ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de cliënt(en), en gericht op de mogelijkheden om met ziekte of beperkingen om te gaan. Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting over (<i>chronische</i>) ziekten, <i>somatische of psychogeriatrische problemen</i> , onderzoeken, behandelmethoden, therapieën, gezonde levensstijl, handicaps, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken, <i>zoals bijvoorbeeld vergoedingen van bijvoorbeeld verpleegmaterialen</i> . Zij geeft ook voorlichting aan groepen. De mbo-verpleegkundige in de VVT instrueert zonnodig de cliënt(en) en eventueel mantelzorgers/naasten en vrijwilligers, een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.	
Gewenst resultaat	De cliënt of doelgroep heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie ontvangen, afgestemd op de cliënt of doelgroep in de VVT.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van GVO • Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van doelgroepen in de VVT • Kennis van zorgzwaartepakketten • Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in de VVT 	Presenteren <ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk uitleggen en toelichten • Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en regelmatig controleert of de informatie goed is overgekomen, zodat de cliënt of groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.7 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of van psychiatrische aard of door grensoverschrijdend gedrag enerzijds dan wel van problemen van somatische aard anderzijds. De mbo-verpleegkundige in de VVT grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het zorgleefplan, richtlijnen van de organisatie en wet- en regelgeving. <i>Bijvoorbeeld: onrustband, tafelblad, eten onder dwang of diepe stoel.</i> Ze roept de hulp in van collega's of deskundigen van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk een crisissituatie te voorkomen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT pakt een crisissituatie of een onvoorziene situatie professioneel aan. Ze volgt de geldende procedures en regelgeving.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Conflicthantering en omgaan met agressie • Kennis van de Wet BOPZ • Kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen • Kennis van gedragsproblemen • Kennis van methoden van crisisinterventie • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De mbo-verpleegkundige in de VVT roept bij calamiteiten tijdig hulp in van andere deskundigen, zodat de cliënt snel en adequaat wordt behandeld en zonodig begeleid.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT handelt volgens de voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens goed hanteren, zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.8 werkproces: Coördineert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT voert coördinerende taken uit. Ze maakt een planning en verdeling van de werkzaamheden, wijst werkzaamheden toe en geeft prioriteiten aan. De mbo-verpleegkundige stemt de zorgverlening af met collega's onderling en met deskundigen van andere disciplines, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij consulteert zonedig andere deskundigen of verwijst naar hen. Zij creëert voorwaarden die wenselijk zijn voor de uitvoering van de zorg. Ze bespreekt de zorgverlening met de betrokkenen, <i>zoals mantelzorgers, naasten en vrijwilligers</i> , ze werkt met hen samen en draagt zo nodig, in overleg, werkzaamheden over. Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening. De mbo-verpleegkundige in de VVT neemt deel aan voor de coördinatie en afstemming relevante overlegvormen (multidisciplinair) en collegiale consultatie. Ze past haar beleid of aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft de zorgverlening gecoördineerd en besproken en afgestemd met betrokkenen, ze heeft collega's geconsulteerd en deelgenomen aan overlegsituaties, waardoor de continuïteit van de zorgverlening gewaarborgd is.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de sociale kaart • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Nederlands - schrijfvaardigheid • Sociale vaardigheden • Vergadervaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche 	Aansturen <ul style="list-style-type: none"> • Richting geven • Instructies en aanwijzingen geven • Taken delegeren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT zorgt ervoor dat collega's en betrokkenen weten wat de doelen en prioriteiten van de zorgverlening zijn, zorgt ervoor dat ieders rol in het team helder is, zorgt voor duidelijke en relevante informatie/ instructies voor collega's en betrokkenen, zodat zij concreet weten wat er van hen wordt verwacht.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Afstemmen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT raadpleegt in het kader van de coördinatie van de zorgverlening indien nodig andere deskundigen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat de expertise van de betrokkenen optimaal wordt afgestemd en ingezet.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Mensen en middelen organiseren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT plant en regelt in een logische volgorde de werkzaamheden voor de zorgverlening, organiseert de benodigde capaciteit, zet materialen, middelen en zonedig apparatuur in, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden kunnen worden uitgevoerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.9 werkproces: Evalueert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT evalueert de totale zorgverlening van het verpleegkundig proces. Zij evalueert periodiek en zo mogelijk aan het einde van het uitvoeringstraject de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand en het welbevinden van de cliënt. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en bespreekt deze met de cliënt en betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het zorgleefplan. Zij schrijft een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere afdeling/ zorgsetting. Zij houdt het verpleegkundig dossier bij.	
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het verpleegplan is zonodig bijgesteld. Er is een (eind)evaluatie opgesteld van het totale verpleegkundig proces.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Evaluatievaardigheden • Gespreksvaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Reflectievaardigheden 	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT vraagt de cliënt en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in de VVT formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uiteenrafelen • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken 	De mbo-verpleegkundige in de VVT kan uit de evaluatiegegevens de belangrijkste informatie halen met betrekking tot de resultaten van de zorgverlening en de behaalde verpleegdoelen, ze trekt logische conclusies en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het zorgleefplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de kwaliteit van de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. de zorgverlening goed af te ronden of af te sluiten.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg							X														X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt aan het bevorderen van haar deskundigheid, geeft uitvoering aan haar persoonlijk ontwikkelplan en draagt bij aan de professionalisering van het beroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Feedbackvaardigheden • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het werkveld • Reflectievaardigheden • Vergadervaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van mbo-verpleegkundige.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice) en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. Zij signaleert knelpunten of ontwikkelingen binnen de organisatie, onder andere door collega's te bevragen en doet voorstellen voor (beleids)wijzigingen. Ze onderzoekt/checkt of deze voorstellen haalbaar zijn. De mbo-verpleegkundige werkt mee met kwaliteitszorgsystemen en ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert tijdig knelpunten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van kwaliteitszorgsystemen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van wet- en regelgeving • - • Branchespecifiek: • Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader 	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT komt met ideeën, standpunten en/of voorstellen, zorgt voor onderbouwing, zodat betrokkenen op de hoogte zijn van mogelijke veranderingen in het te voeren (zorg)beleid van een werkeenheid of organisatie.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering en aan wettelijke richtlijnen en stimuleert anderen om zich hier ook aan te houden, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de VVT werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze sluit aan op de mogelijkheden en leerstijl van de student of stagiaire en stelt in overleg een geschikte wijze van begeleiden vast. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft gevraagd en ongevraagd feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leer- en werkklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de VVT heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven en deelgenomen aan begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Advies - en instructievaardigheden • Coachingsvaardigheden • Feedbackvaardigheden • Kennis van werkbegeleidingsmethodieken 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in de VVT creëert een leer- en werkomgeving die studenten en stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen; stimuleert hen de grenzen van hun mogelijkheden te verkenen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.

2.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x							x								x
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x						
1.4	Begeleidt een zorgvrager			x	x																						x
1.5	Begeleidt een groep zorgvragers			x	x																						
1.6	Geeft voorlichting, advies en instructie									x			x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces	Competenties																								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																									
1.7	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties				X															X		X			
1.8	Coördineert de zorgverlening		X		X												X								
1.9	Evalueert de zorgverlening				X					X			X												

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ verzamelt gegevens over dreigende of bestaande gezondheidsproblemen om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de zorgvrager, eventueel met informatie van naasten, in kaart te brengen. Zij voert het anamnesegegesprek met de zorgvrager, <i>veelal in samenspraak met</i> en gesteund door naasten <i>en heeft daarbij oog voor de gemoedstoestand van de zorgvrager</i> . De mbo-verpleegkundige in de GGZ analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose, <i>maakt daarbij gebruik van haar kennis over psychosociale en psychiatrische stoornissen of een verslaving, beperkingen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de GGZ en houdt daarbij rekening met een verscheidenheid aan klinische en/of psychosociale problemen, therapieën, behandelingen en/of onderzoeken</i> . De mbo-verpleegkundige in de GGZ formuleert verpleegdoelen, kiest activiteiten en interventies. <i>Daarbij legt zij het accent op de (dag)behandeling/ therapie, medicatie en autonomie van de zorgvrager en houdt rekening met een variatie van kortdurende tot langdurende zorgrelatie</i> . Zij stelt een verpleegplan op en bespreekt dit met de zorgvrager en betrokkenen en vraagt om instemming.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft op basis van anamnesegegevens en verpleegkundige diagnose het verpleegplan opgesteld en dit besproken met de zorgvrager en betrokkenen en instemming gekregen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie • Kennis van multipathologie • Kennis van de zorgcategorieën • Elektronisch patiëntendossier (EPD) • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen • Kennis van verpleegkunde • Kennis van diagnostisch redeneren • Kennis van het ICF-model • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van technologische toepassingen • Nederlands - schrijfvaardigheid • - • Branchespecifiek: • Diagnose behandelcombinaties (DBC) 	Beslissen en activiteiten initiëren <ul style="list-style-type: none"> • Beslissingen nemen • Afgewogen risico's nemen • Verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen en activiteiten 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ neemt zelfstandig, maar zonnodig in overleg met de behandelaar, op tijd de nodige beslissingen zorgsituaties (bijvoorbeeld bij (acute) verandering van de gezondheidstoestand); zij maakt daarbij zelfstandig een afweging van de risico's, zodat de juiste verpleegkundige interventies kunnen worden ingezet.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidsproblemen, zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de zorgvrager en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de zorgvrager en naasten, zodat de zorgvrager en naasten op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het verpleegplan.
	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Overeenstemming nastreven • Gesprekken richting geven • Onderhandelen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ leidt het anamnesegegesprek in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden m.b.t. de verpleegkundige zorg, probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is en streeft daarbij

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op		
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de zorgcategorieën van de GGZ • Kennis van recht en ethiek • Kennis van ziektebeelden in de GGZ gericht op psychosociale stoornissen, psychiatrische aandoeningen en verslaving • Psychiatrische ziektebeelden • Rehabilitatie en revalidatie • Verbale en non-verbale communicatieve vaardigheden 		overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het verpleegplan kunnen instemmen.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Correct formuleren • Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ verwerkt verkregen anamnesegegevens correct en accuraat, zij formuleert verpleegdoelen, activiteiten en interventies, zodanig dat het verpleegplan voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze een verantwoorde verpleegkundige diagnose kan stellen.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none"> • Informatie genereren uit gegevens • Conclusies trekken • Verbanden leggen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies zodat de verpleegkundige diagnose en het verpleegplan op adequate wijze en verantwoord worden opgesteld.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ verleent de zorgvrager persoonlijke verzorging door ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme, <i>het voorkomen van verwaarlozing</i> en het bewaken van vitale functies. Ze observeert, signaleert en monitort voortdurend veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden (cyclisch proces). Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor de veiligheid van de zorgvrager. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonedeskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid, <i>gericht op herstel</i> en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonedeskundigen het verpleegplan bij. Zij schat in voorkomende gevallen in wanneer zij (<i>tijdelijk of permanent</i>) taken over moet nemen. Hierbij betreft zij zonedeskundigen de naasten. Zij biedt in voorkomende gevallen palliatieve en terminale zorg en ondersteuning en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De mbo-verpleegkundige in de GGZ schakelt zonedeskundigen in als een zorgvrager is overleden. Zij zorgt voor een gepaste opvang van familie c.q. naasten om afscheid van de overledenen te kunnen nemen of begeleidt hen zelf. <i>In bijzondere gevallen organiseert zij, in overleg met de arts, familie/wettelijke vertegenwoordigers, gerichte opvang en/of begeleiding.</i>	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft de ondersteuning bij de persoonlijke verzorging en zonedeskundigen terminale zorg en monitoring op een professionele wijze uitgevoerd. Ze heeft daarbij rekening gehouden met de omstandigheden van de zorgvrager en betrokkenen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Beroepsethiek • Kennis van verpleegkundige- en medische onderzoeken • Kennis van bacteriologie, virologie en paracitologie, biofysica, biochemie en radiologie • Kennis van verpleegkunde • Kennis van ergonomie: tiltechnieken • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van methodisch verplegen/handelen • Kennis van persoonlijke verzorging • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van palliatieve en terminale zorg • Kennis van verlies- en rouwverwerking 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ consulteert en schakelt zonedeskundigen andere zorgverleners in; zij overlegt tijdig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging en monitoring.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none"> • Ethisch handelen • Integer handelen • Verschillen tussen mensen respecteren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ handelt volgens ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, toont zich eerlijk, betrouwbaar en respecteert vertrouwelijkheid, accepteert en respecteert verschillen tussen zorgvragers, zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de zorgvrager respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Structuur aanbrengen • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ formuleert op basis van haar klinisch inzicht scherp en kernachtig, op een logische gestructureerde wijze, zodat betrokkenen

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van voedings- en dieetleer • Sociale vaardigheden • Vaardigheden m.b.t. risicosignalering • - • Branchespecifiek: • Diagnose behandelcombinaties (DBC) • Kennis van observatievaardigheden van zorgcategorieën in de GGZ • Kennis van psychisch, somatisch en sociaal functioneren van mensen • Omgaan met levensinvulling en doodswens 		beschikken over een volledige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de zorgvrager.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ neemt tijdens observaties snel en veel relevante informatie in zich op, zodat de monitoring op een professionele wijze wordt uitgevoerd.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ geeft een op de zorgvrager gerichte ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, ze richt zich zo veel mogelijk op de behoeften en verwachtingen van de zorgvrager, ze houdt zich aan de gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de zorgvrager nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten bij de afspraken en verwachtingen.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ kan haar eigen gevoelens goed hanteren en haar eigen grenzen stellen, zodat zij de zorgverlening, ook in acute of onder emotionele omstandigheden, professioneel kan blijven uitvoeren.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts, <i>rekening houdend met de specifieke kenmerken van de zorgvrager in de specifieke GGZ-context</i> . De mbo-verpleegkundige in de GGZ voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met de kenmerken van de zorgvrager in de specifieke <i>GGZ-context</i> .	
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een bekwame en professionele manier uitgevoerd volgens de geldende protocollen, wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen • Kennis van farmacologie en multifarmacologie • Kennis van methodisch handelen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van relevante materialen en middelen • Kennis van wet- en regelgeving • Rekenvaardigheden – getallen • Rekenvaardigheden – verhoudingen 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ is in staat vlot en accuraat te rekenen, ze werkt precies en bekwaam (met de handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op een verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief worden ingezet bij de uitvoering.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven protocollen, (werk)procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op, werkt volgens de bekwaamheidseisen (Wet BIG) en wettelijke richtlijnen, zodat de verpleegtechnische handelingen op de juiste wijze worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ bewaakt, begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij motiveert de zorgvrager zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensvulling te behouden. Ook begeleidt ze bij de verwerking en hantering van de gevolgen van <i>psychiatrische</i> ziekte, <i>verslaving</i> , beperking, therapie of behandeling. <i>Ze richt zich hierbij op het zo optimaal mogelijk functioneren van de zorgvrager in de maatschappij. Ze begeleidt bij het omgaan met gedragsproblemen, helpt bij het omgaan met conflicten en stimuleert tot het deelnemen aan activiteiten en ziet toe op zelfverzorging.</i> Ze begeleidt bij het psychosociaal en maatschappelijk functioneren, bij het <i>opbouwen</i> , behouden en versterken van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij schenkt waar nodig ook aandacht aan existentiële zaken. <i>Ze betreft het sociaal netwerk bij de ondersteuning. Zonodig begeleidt zij het relatiesysteem</i> en let daarbij op de signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokken tevreden zijn over de begeleiding.	
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de zorgvrager is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft op passende wijze de zorgvrager en naasten begeleid.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Kennis van algemene begrippen van gedragswetenschappen, psychologie en sociologie • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën • Kennis van (ortho-)pedagogiek i.r.t. tot de doelgroep • Kennis van de algemene beginselen van gedragswetenschap sociologie • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het ICF-model • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van het werkveld • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • - • Branchespecifiek: 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ biedt een sturende motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de zorgvrager om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de mbo-verpleegkundige in de GGZ de naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ toont betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de zorgvrager, behandelt de zorgvrager met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de zorgvrager en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de zorgvrager en naasten

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces**1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager**

- Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën in de GGZ
- Kennis van het werkveld GGZ
- Kennis van psycho-educatie

tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.5 werkproces: Begeleidt een groep zorgvragers		
Omschrijving	<p><i>De mbo-verpleegkundige in de GGZ geeft begeleiding aan een groep zorgvragers, ze creëert een zo optimaal mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor de groep zorgvragers en betreft hierbij zonedig ook de mantelzorgers, naasten en/of vrijwilligers. Ze bevordert een zo optimaal mogelijk groepsklimaat. Ze observeert de groepsprocessen en het gedrag van de cliënten. Ze helpt een zorgvrager bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen in de groep. Ze bemiddelt of grijpt in bij conflicten. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep.</i></p> <p><i>De mbo-verpleegkundige in de GGZ gebruikt de groep als therapeutisch instrument om de zorgvrager in zijn sociaal-maatschappelijk functioneren te versterken en hem te ondersteunen bij het opbouwen en onderhouden van contacten.</i></p>	
Gewenst resultaat	De groep zorgvragers voelt zich passend behandeld, afgestemd op de eigen behoeftes en wensen, en die van de groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Branchespecifiek: • Inrichting/ herstel sociale netwerk • Kennis van groepsprocessen • Kennis van socialisatie • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Observatievaardigheden • Sociale psychiatrie • Kennis van begeleidingsmethoden van groepen in de GGZ 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Motiveren • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ motiveert de groep zorgvragers om zich, binnen hun mogelijkheden, zo ver mogelijk te ontwikkelen op sociaal-maatschappelijk gebied en creëert, zonedig met naasten, een omgeving die hen stimuleert de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat de begeleiding leidt tot de gewenste resultaten.
		Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen • Bezorgdheid tonen voor anderen

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.6 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ geeft voorlichting en advies ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de zorgvrager(s), en gericht op de mogelijkheden om met ziekte of beperkingen om te gaan, <i>daarbij rekening houdend met de gemoedstoestand van de zorgvrager(s)</i> . Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting/ informatie over (psychiatrische) ziekten, <i>achtergrond van de problematiek, toekomstscenario's, gebruik van psychofarmaca, preventie en levenswijzen</i> , onderzoeken, behandelmethoden, therapieën, gezonde levensstijl, handicaps, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken. De mbo-verpleegkundige in de GGZ geeft ook voorlichting aan groepen. Ze instrueert zonedig de zorgvrager(s) en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie gegeven, afgestemd op de zorgvrager of doelgroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van GVO • Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van doelgroepen in de GGZ • Therapeutisch klimaat • Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in de GGZ 	Presenteren <ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk uitleggen en toelichten • Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en controleert regelmatig of de informatie goed is overgekomen, zodat de zorgvrager of groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.7 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties		
Omschrijving	<p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds dan wel van problemen van somatische aard anderzijds. <i>Ze schat suïcidaliteit en gevaar voor derden in.</i></p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GGZ grijpt in bij calamiteiten en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het verpleegplan, richtlijnen van de organisatie en wet- en regelgeving. <i>Bijvoorbeeld: fixeren, separeren of dwangbehandelingen.</i> Ze roept de hulp in van collega's of deskundigen van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk een crisissituatie te voorkomen.</p>	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ pakt een crisissituatie of een onvoorziene situatie professioneel aan. Ze volgt de geldende procedures en regelgeving.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Conflicthantering en omgaan met agressie • Kennis van de Wet BOPZ • Kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen • Kennis van gedragsproblemen • Kennis van methoden van crisisinterventie • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld 	<p>Samenwerken en overleggen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ roept bij calamiteiten tijdig hulp in van andere deskundigen, zodat de zorgvrager snel en adequaat wordt behandeld en zonodig begeleid.
	<p>Instructies en procedures opvolgen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ handelt volgens de voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.
	<p>Met druk en tegenslag omgaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens goed hanteren, zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.8 werkproces: Coördineert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ voert coördinerende taken uit. Ze maakt een planning en verdeling van de werkzaamheden, wijst werkzaamheden toe en geeft prioriteiten aan. De mbo-verpleegkundige stemt de zorgverlening af met collega's onderling en met deskundigen van andere disciplines, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij consulteert zonedig andere deskundigen of verwijst naar hen. Zij creëert voorwaarden die wenselijk zijn voor de uitvoering van de zorg. Ze bespreekt de zorgverlening met de betrokkenen, ze werkt met hen samen en draagt zo nodig werkzaamheden over. Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening. De mbo-verpleegkundige in de GGZ neemt deel aan voor de coördinatie en afstemming relevante overlegvormen (multidisciplinair) en collegiale consultatie. Ze past haar beleid of aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft de zorgverlening gecoördineerd en besproken en afgestemd met de betrokkenen, ze heeft collega's geconsulteerd en deelgenomen aan overlegsituaties, waardoor de continuïteit van de zorgverlening gewaarborgd is.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de sociale kaart • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Nederlands - schrijfvaardigheid • Sociale vaardigheden • Vergadervaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche 	Aansturen <ul style="list-style-type: none"> • Richting geven • Instructies en aanwijzingen geven • Taken delegeren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ zorgt ervoor dat collega's en betrokkenen weten wat de doelen en prioriteiten van de zorgverlening zijn, zorgt ervoor dat ieders rol in het team helder is, zorgt voor duidelijke en relevante informatie/ instructies voor collega's en betrokkenen, zodat zij concreet weten wat er van hen wordt verwacht.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Afstemmen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ raadpleegt in het kader van de coördinatie van de zorgverlening indien nodig andere deskundigen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat de expertise van de betrokkenen optimaal wordt afgestemd en ingezet.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Mensen en middelen organiseren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ plant en regelt in een logische volgorde de werkzaamheden voor de zorgverlening, organiseert de benodigde capaciteit, zet materialen, middelen en zonedig apparatuur in, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden kunnen worden uitgevoerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.9 werkproces: Evalueert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ evalueert de totale zorgverlening van het verpleegkundig proces. Zij evalueert periodiek en zo mogelijk aan het einde van het uitvoeringstraject de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand en het welbevinden van de zorgvrager. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en bespreekt deze met de zorgvrager en betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het ondersteuningsplan. Zij schrijft een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere afdeling/zorgsetting. Zij houdt het verpleegkundig dossier bij.	
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het behandelplan is zonodig bijgesteld. Er is een (eind)evaluatie opgesteld van het totale verpleegkundig proces.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Evaluatievaardigheden • Feedbackvaardigheden • Gespreksvaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Reflectievaardigheden 	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ vraagt de zorgvrager en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none"> • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken • Informatie genereren uit gegevens 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ kan uit de evaluatiegegevens de belangrijkste informatie halen met betrekking tot de resultaten van de zorgverlening en de behaalde verpleegdoelen, ze trekt logische conclusies en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het behandelplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de kwaliteit van de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. de zorgverlening goed af te ronden of af te sluiten.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professioneel gebonden taken

Proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professioneel gebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten inrichten	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg							X														X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt aan het bevorderen van haar deskundigheid, geeft uitvoering aan haar persoonlijk ontwikkelplan en draagt bij aan de professionalisering van het beroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Feedbackvaardigheden • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het werkveld • Reflectievaardigheden • Vergadervaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van mbo-verpleegkundige.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice) en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. Zij signaleert knelpunten of ontwikkelingen binnen de organisatie, onder andere door collega's te bevragen en doet voorstellen voor (beleids)wijzigingen. Ze onderzoekt/checkt of deze voorstellen haalbaar zijn. De mbo-verpleegkundige werkt mee met kwaliteitszorgsystemen en ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert tijdig knelpunten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van kwaliteitszorgsystemen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van wet- en regelgeving • - • Branchespecifiek: • Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader 	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ komt met ideeën, standpunten en/of voorstellen, zorgt voor onderbouwing, zodat betrokkenen op de hoogte zijn van mogelijke veranderingen in het te voeren (zorg)beleid van een werkeenheid of organisatie.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering en aan wettelijke richtlijnen en stimuleert anderen om zich hier ook aan te houden, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GGZ werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze sluit aan op de mogelijkheden en leerstijl van de student of stagiaire en stelt in overleg een geschikte wijze van begeleiden vast. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft gevraagd en ongevraagd feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leer- en werkklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GGZ heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven en deelgenomen aan begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Advies - en instructievaardigheden • Feedbackvaardigheden • Kennis van werkbegeleidingsmethodieken 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in de GGZ creëert een leer- en werkomgeving die studenten en stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen; stimuleert hen de grenzen van hun mogelijkheden te verkenen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.

2.4 Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x								x							
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x						
1.4	Begeleidt een zorgvrager			x	x																						
1.5	Begeleidt een groep zorgvragers			x	x																						
1.6	Geeft voorlichting, advies en instructie									x			x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.7	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties					X															X		X				
1.8	Coördineert de zorgverlening		X			X												X									
1.9	Evalueert de zorgverlening				X						X			X													

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ verzamelt gegevens over dreigende of bestaande gezondheidsproblemen om de zorg- en ondersteuningsbehoeften van de gehandicapte, eventueel met informatie van naasten, in kaart te brengen. Zij voert het anamnesegebesprek met de gehandicapte, <i>veelal in samenspraak met</i> en gesteund door naasten, <i>past daarbij creatieve communicatiemethoden toe en houdt rekening met gelijkwaardigheid, zelfbepaling, draagkracht en draaglast en veelal de mogelijkheid van naasten om te participeren in de zorgrelatie.</i> De mbo-verpleegkundige GHZ analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose, <i>maakt daarbij gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen en ziektebeelden van zorgcategorieën in de GHZ en houdt daarbij rekening met het mogelijk naast elkaar bestaan van zelfzorgtekorten.</i> De mbo-verpleegkundige in de GHZ formuleert doelen voor ondersteuning en activiteiten voor de gehandicapte (<i>indien mogelijk met het cliëntsysteem van de gehandicapte</i>). <i>Daarbij legt zij het accent op ADL, dagbesteding en activiteiten, vrije tijd, wonen/ verblijf, werk, zo mogelijk onderwijs en ontwikkeling en houdt daarbij rekening met een langdurige zorgrelatie.</i> Zij stelt een ondersteunings-/ activiteitenplan op en bespreekt dit met de gehandicapte en betrokkenen en vraagt om instemming.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft, op basis van anamnesegegevens en verpleegkundige diagnose het ondersteunings-/ activiteitenplan opgesteld en dit besproken met de gehandicapte en betrokkenen en instemming gekregen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie • Kennis van multipathologie • Kennis van de zorgcategorieën • Elektronisch patiëntendossier (EPD) • Gespreksvaardigheden • ICT vaardigheden: • zorginformatiesystemen • Kennis van (ortho-)pedagogiek i.r.t. tot de doelgroep • Kennis van verpleegkunde • Kennis van diagnostisch redeneren • Kennis van het ICF-model • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van technologische toepassingen • Nederlands - schrijfvaardigheid 	Beslissen en activiteiten initiëren <ul style="list-style-type: none"> • Beslissingen nemen • Afgewogen risico's nemen • Verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen en activiteiten 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ neemt zelfstandig, maar zonedig in overleg met de behandelaar, op tijd de nodige beslissingen zorgsituaties (bijvoorbeeld bij (acute) verandering van de gezondheidstoestand); zij maakt daarbij zelfstandig een afweging van de risico's, zodat de juiste verpleegkundige interventies kunnen worden ingezet.
		Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op

<ul style="list-style-type: none">-Branchespecifiek:Kennis van de zorgcategorieën van de GHZKennis van ziektebeelden in de GHZ gericht op lichamelijk, verstandelijk, zintuiglijk of meervoudig gehandicaptenVerbale en non-verbale communicatieve vaardigheden	<p>Overtuigen en beïnvloeden</p> <ul style="list-style-type: none">Overeenstemming nastrevenGesprekken richting gevenOnderhandelen	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ leidt het anamnesegegesprek in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden m.b.t. de verpleegkundige zorg, probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is en streeft daarbij overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het ondersteunings-/ activiteitenplan kunnen instemmen.</p>
	<p>Formuleren en rapporteren</p> <ul style="list-style-type: none">Correct formulerenNauwkeurig en volledig rapporteren	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ verwerkt verkregen anamnesegegevens correct en accuraat, zij formuleert verpleegdoelen, activiteiten en interventies, zodanig dat het ondersteunings-/ activiteitenplan voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.</p>
	<p>Vakdeskundigheid toepassen</p> <ul style="list-style-type: none">Vakspecifieke mentale vermogens aanwendenExpertise delen	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, houdt rekening met een verscheidenheid aan klinische en/of psychosociale problemen, verschillende ingrepen, therapieën, behandelingen of onderzoeken die de gehandicapte kan ondergaan, zodat ze een verantwoorde verpleegkundige diagnose kan stellen.</p>
	<p>Analyseren</p> <ul style="list-style-type: none">Informatie genereren uit gegevensConclusies trekkenVerbanden leggen	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies zodat de verpleegkundige diagnose en het ondersteunings-/ activiteitenplan op adequate wijze en verantwoord worden opgesteld.</p>

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ verleent de gehandicapte persoonlijke verzorging door ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme en het bewaken van de vitale functies. Ze observeert, signaleert en monitort voortdurend (<i>kleine</i>) veranderingen in de gezondheidstoestand, het welbevinden, <i>het gedrag en de omgeving</i> (cyclisch proces). Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor veiligheid van de gehandicapte. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonedeskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonedeskundigen het verpleegplan bij. Zij schat in voorkomende gevallen in wanneer zij (<i>tijdelijk of permanent</i>) taken over moet nemen. Hierbij betreft zij zonedeskundigen de naasten. Zij biedt in voorkomende gevallen terminale zorg en ondersteuning en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De mbo-verpleegkundige in de GHZ schakelt deskundigen in als een gehandicapte is overleden. Zij zorgt voor gepaste opvang van familie c.q. naasten om afscheid van de overledene te kunnen nemen of begeleidt hen zelf. <i>In bijzondere gevallen organiseert zij in overleg met arts, familie/wettelijke vertegenwoordigers, gerichte opvang en/of begeleiding.</i>	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft de ondersteuning bij de persoonlijke verzorging en zonedeskundigen terminale zorg en monitoring op een professionele wijze uitgevoerd. Ze heeft daarbij rekening gehouden met de omstandigheden van de gehandicapte en betrokkenen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Beroepsethiek • Kennis van verpleegkundige- en medische onderzoeken • Kennis van bacteriologie, virologie en paracitologie, biofysica, biochemie en radiologie • Kennis van verpleegkunde • Kennis van ergonomie: tiltechnieken • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van methodisch verplegen/handelen • Kennis van persoonlijke verzorging • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van verlies- en rouwverwerking • Kennis van voedings- en dieetleer 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ consulteert en schakelt zonedeskundigen andere zorgverleners in; zij overlegt tijdig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging en monitoring.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none"> • Ethisch handelen • Integer handelen • Verschillen tussen mensen respecteren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ handelt volgens ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, toont zich eerlijk, betrouwbaar en respecteert vertrouwelijkheid, accepteert en respecteert verschillen tussen gehandicapten, zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de gehandicapte respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Structuur aanbrengen • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ formuleert op basis van haar klinisch inzicht scherp en kernachtig, op een logische gestructureerde wijze, zodat betrokkenen

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden		
<ul style="list-style-type: none"> • Sociale vaardigheden • Vaardigheden m.b.t. risicosignalering • - • Branchespecifiek: • Kennis van observatievaardigheden van zorgcategorieën in de GHZ 		beschikken over een volledige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de gehandicapte.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ neemt tijdens observaties snel en veel relevante informatie in zich op, zodat de monitoring op een professionele wijze wordt uitgevoerd.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ geeft een op de gehandicapte gerichte ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, ze richt zich zo veel mogelijk op de behoeften en verwachtingen van de gehandicapte, ze houdt zich aan de gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de gehandicapte nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten bij de afspraken en verwachtingen.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ kan haar eigen gevoelens goed hanteren en haar eigen grenzen stellen, zodat zij de zorgverlening, ook onder acute of emotionele omstandigheden, professioneel kan blijven uitvoeren.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts, <i>rekening houdend met de specifieke kenmerken van de gehandicapte in de specifieke GHZ-context</i> . De mbo-verpleegkundige in de GHZ voert verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op wp 1.3 en houdt rekening met de kenmerken van de gehandicapte in de specifieke <i>GHZ-context</i> .	
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een bekwame en professionele manier uitgevoerd volgens de geldende protocollen, wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen • Kennis van farmacologie en multifarmacologie • Kennis van methodisch handelen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van relevante materialen en middelen • Kennis van wet- en regelgeving • Rekenvaardigheden – getallen • Rekenvaardigheden – verhoudingen 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ is in staat vlot en accuraat te rekenen, ze werkt precies en bekwaam (met de handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op een verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief worden ingezet bij de uitvoering.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven protocollen, (werk)procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op, werkt volgens de bekwaamheidseisen (Wet BIG) en wettelijke richtlijnen, zodat de verpleegtechnische handelingen op de juiste wijze worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ bewaakt, begeleidt en stimuleert de gehandicapte bij het handhaven van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij motiveert de gehandicapte zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensvulling te behouden. Ook begeleidt zij bij verwerking en hantering van de gevolgen van <i>handicap</i> , beperking, therapie of behandeling. Ze richt zich hierbij op het zo optimaal mogelijk functioneren van de gehandicapte <i>in de woonsituatie</i> . <i>Zij begeleidt bij het realiseren van een waardevolle dagbesteding, vrije tijd, wonen, scholing of werk en bij stressverwerking, probleemhantering en adaptatie, zelfbeleving, ondersteunen bij zingeving, deelname aan de maatschappij</i> . Ze begeleidt bij het psychosociaal en maatschappelijk functioneren, bij het behouden en versterken van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij schenkt waar nodig ook aandacht aan existentiële zaken. Zonodig begeleidt zij <i>het relatiesysteem</i> en let daarbij op de signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokken tevreden zijn over de begeleiding.	
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de gehandicapte is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft op passende wijze de naasten begeleid.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Kennis van algemene begrippen van gedragswetenschappen, psychologie en sociologie • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het ICF-model • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van het werkveld • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën in de GHZ • Kennis van het werkveld GHZ • Kennis van supportmethodieken 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ biedt een sturende motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de gehandicapte om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de mbo-verpleegkundige in de GHZ de naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ toont betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de gehandicapte, behandelt de gehandicapte met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de gehandicapte en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager		
		objectief mogelijk vast, zodat de gehandicapte en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.5 werkproces: Begeleidt een groep zorgvragers		
Omschrijving	<i>De mbo-verpleegkundige in de GHZ geeft begeleiding aan een groep gehandicapten, zij creëert een zo optimaal mogelijke omgeving voor een groep en betreft hierbij zonedig ook de naasten en/of vrijwilligers. Ze bevordert een zo optimaal mogelijk groepsklimaat. Ze observeert de groepsprocessen en het gedrag van de gehandicapten. Ze helpt de gehandicapte zo mogelijk bij het verkrijgen van inzicht in het eigen gedrag en het effect van dat gedrag op anderen in de groep. Ze bemiddelt of grijpt in bij conflicten. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep.</i>	
Gewenst resultaat	De groep gehandicapten voelt zich passend behandeld, afgestemd op de eigen behoeftes en wensen, en die van de groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Branchespecifiek: • Kennis van groepsprocessen • Kennis van socialisatie • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Observatievaardigheden • Kennis van begeleidingmethoden van groepen in de GHZ 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Motiveren • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ motiveert de groep gehandicapten om zich, binnen hun mogelijkheden, zo ver mogelijk te ontwikkelen op sociaal-maatschappelijk gebied en creëert, zonedig met naasten, een omgeving die hen stimuleert de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat de begeleiding leidt tot de gewenste resultaten.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft begrip voor ieders houding en standpunten, begrijpt waarom anderen zich op een bepaalde manier gedragen in de groep, toont bezorgdheid over het fysieke en het mentale welzijn, zodat er een goed groepsklimaat ontstaat waarvoor alle groepsleden zich op een passende wijze behandeld en gewaardeerd voelen.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.6 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie		
Omschrijving	<p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ geeft voorlichting en advies ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de gehandicapt(en) en gericht op de mogelijkheden om met ziekte of beperkingen om te gaan, <i>daarbij rekening houdend met het niveau van de gehandicapte</i>. Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting over ziekten, onderzoeken, behandelmethoden, therapieën, gezonde levensstijl, <i>met nadruk op het bevorderen van gezond gedrag (bewegen en eten)</i>, handicaps, <i>mogelijkheden mobiliteit, zelfverzorging, seksualiteit en voortplanting, weerbaarheid, draagkracht</i>, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken zoals <i>budgetbeheer(huishouden), financiële regelingen en vergoedingen voor gehandicapten</i>.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de GHZ geeft ook voorlichting aan groepen. Ze instrueert zonedig de zorgvrager(s) en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. <i>Ook geeft zij gerichte training en aanwijzingen voor het leggen en onderhouden van contacten</i>. Zij checkt <i>verbaal en/of non-verbaal</i> of de informatie en/of instructie begrepen is.</p>	
Gewenst resultaat	De gehandicapte of doelgroep heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie ontvangen, aangepast aan de individuele mogelijkheden van de gehandicapte of van de doelgroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van GVO • Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van doelgroepen in de GHZ 	Presenteren <ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk uitleggen en toelichten • Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen • Kernachtig communiceren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en controleert regelmatig of de informatie goed is overgekomen, zodat de gehandicapte of groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.7 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds of van problemen van somatische aard anderzijds. De mbo-verpleegkundige in de GHZ grijpt in bij calamiteiten en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het ondersteunings-/ activiteitenplan, richtlijnen van de organisatie en wet- en regelgeving. <i>Bijvoorbeeld: fixeren of dwangbehandelingen.</i> Ze roept de hulp in van collega's of deskundigen van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk een crisissituatie te voorkomen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ pakt een crisissituatie of een onvoorziene situatie professioneel aan. Ze volgt de geldende procedures en regelgeving.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Conflicthantering en omgaan met agressie • Kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen • Kennis van gedragsproblemen • Kennis van methoden van crisisinterventie • Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling • Kennis van wet- en regelgeving • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ roept bij calamiteiten tijdig hulp in van andere deskundigen, zodat de gehandicapte snel en adequaat wordt behandeld en zondig begeleid.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ handelt volgens de voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.
	Met druk en tegenslag omgaan <ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk • Gevoelens onder controle houden • Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens goed hanteren, zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.8 werkproces: Coördineert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ voert coördinerende taken uit. Ze maakt een planning en verdeling van de werkzaamheden, wijst werkzaamheden toe en geeft prioriteiten aan. De mbo-verpleegkundige in de GHZ stemt de zorgverlening af met collega's onderling en met deskundigen van andere disciplines, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij consulteert zonedig andere deskundigen of verwijst naar hen. Zij creëert voorwaarden die wenselijk zijn voor de uitvoering van de zorg. Ze bespreekt de zorgverlening met de betrokkenen, ze werkt met hen samen en draagt zo nodig werkzaamheden over. Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening. De mbo-verpleegkundige in de GHZ neemt deel aan voor de coördinatie en afstemming relevante overlegvormen (multidisciplinair) en collegiale consultatie. Ze past haar beleid of aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft de zorgverlening gecoördineerd en besproken en afgestemd met de betrokkenen, ze heeft collega's geconsulteerd en deelgenomen aan overlegsituaties, waardoor de continuïteit van de zorgverlening gewaarborgd is.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de sociale kaart • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Nederlands - schrijfvaardigheid • Sociale vaardigheden • Vergadervaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche 	Aansturen <ul style="list-style-type: none"> • Richting geven • Instructies en aanwijzingen geven • Taken delegeren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ zorgt ervoor dat collega's en betrokkenen weten wat de doelen en prioriteiten van de zorgverlening zijn, zorgt ervoor dat ieders rol in het team helder is, zorgt voor duidelijke en relevante informatie/ instructies voor collega's en betrokkenen, zodat zij concreet weten wat er van hen wordt verwacht.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Afstemmen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ raadpleegt in het kader van de coördinatie van de zorgverlening indien nodig andere deskundigen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat de expertise van de betrokkenen optimaal wordt afgestemd en ingezet.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Mensen en middelen organiseren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ plant en regelt in een logische volgorde de werkzaamheden voor de zorgverlening, organiseert de benodigde capaciteit, zet materialen, middelen en zonedig apparatuur in, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden kunnen worden uitgevoerd.

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		
1.9 werkproces: Evalueert de zorgverlening		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ evalueert de totale zorgverlening van het verpleegkundig proces. Zij evalueert periodiek en zo mogelijk aan het einde van het uitvoeringstraject de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand en het welbevinden van de gehandicapte <i>en houdt toezicht op de voortgang</i> . Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en bespreekt deze met de gehandicapte, <i>wettelijke vertegenwoordigers</i> en betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het ondersteunings-/ activiteitenplan. Zij schrijft een (eind)evaluatie ten behoeve van een overdracht naar een andere afdeling/ zorgsetting. Zij houdt het verpleegkundig dossier bij.	
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het verpleegplan is zonodig bijgesteld. Er is een (eind)evaluatie opgesteld van het totale verpleegkundig proces.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Evaluatievaardigheden • Feedbackvaardigheden • Gespreksvaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Reflectievaardigheden 	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Luisteren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ vraagt de gehandicapte en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie..
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uiteenrafelen • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ kan uit de evaluatiegegevens de belangrijkste informatie halen met betrekking tot de resultaten van de zorgverlening en de behaalde verpleegdoelen, ze trekt logische conclusies en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het ondersteunings-/ activiteitenplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de kwaliteit van de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. de zorgverlening goed af te ronden of af te sluiten.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten inrichten	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X																
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg							X													X							
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																								

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gehandicaptenzorg (GHZ)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholingen en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt aan het bevorderen van haar deskundigheid, geeft uitvoering aan haar persoonlijk ontwikkelplan en draagt bij aan de professionalisering van het beroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Feedbackvaardigheden • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het werkveld • Vergadervaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van mbo-verpleegkundige.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice) en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. Zij signaleert knelpunten of ontwikkelingen binnen de organisatie, onder andere door collega's te bevragen en doet voorstellen voor (beleids)wijzigingen. Ze onderzoekt/ checkt of deze voorstellen haalbaar zijn. De mbo-verpleegkundige werkt mee met kwaliteitszorgsystemen en ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert tijdig knelpunten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van kwaliteitszorgsystemen • Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van wet- en regelgeving • - • Branchespecifiek: • Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader 	Overtuigen en beïnvloeden <ul style="list-style-type: none"> • Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ komt met ideeën, standpunten en/of voorstellen, zorgt voor onderbouwing, zodat betrokkenen op de hoogte zijn van mogelijke veranderingen in het te voeren (zorg)beleid van een werkeenheid of organisatie.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering en aan wettelijke richtlijnen en stimuleert anderen om zich hier ook aan te houden, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding		
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in de GHZ werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze sluit aan op de mogelijkheden en leerstijl van de student of stagiaire en stelt in overleg een geschikte wijze van begeleiden vast. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft gevraagd en ongevraagd feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leer- en werkklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in de GHZ heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven en deelgenomen aan begeleidings- en beoordelingsgesprekken.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Advies - en instructievaardigheden • Feedbackvaardigheden • Kennis van werkbegeleidingsmethodieken 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in de GHZ creëert een leer- en werkomgeving die studenten en stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen; stimuleert hen de grenzen van hun mogelijkheden te verkenen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.

3. Certificeerbare eenheden

In dit hoofdstuk worden de certificeerbare eenheden van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De certificeerbare eenheden welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Ondersteunen bij persoonlijke verzorging (niveau 4)*
- *Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 4)*
- *Ondersteunen bij de begeleiding (niveau 4)*

3.1 Nadere specificatie Ondersteunen bij persoonlijke verzorging (niveau 4)

Certificeerbare eenheid

De beroepskracht neemt een anamnese af, analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose. Zij stelt op basis hiervan een verpleegplan op. De beroepskracht ondersteunt de zorgvrager bij persoonlijke verzorging en biedt zonodig terminale zorg aan verschillende categorieën zorgvragers. Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonodig deskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonodig het verpleegplan bij. Ze bewaakt, begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij evalueert met de zorgvrager en betrokkenen de door haar gegeven zorg, ondersteuning en begeleiding. De aard van de zorgverlening aan de verschillende categorieën zorgvragers en de contexten kunnen variëren.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Voor de beschreven certificeerbare eenheid bestaat geen functiebenaming.

Proces-competentie-matrix Ondersteunen bij persoonlijke verzorging (niveau 4)

Kerntaak	Werkproces	Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces																										
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x												
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x							x				x			
1.3	Voert verpleegtechn																									

3.2 Nadere specificatie Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 4)

Certificeerbare eenheid

De beroepskracht neemt een anamnese af, analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose. Zij stelt op basis hiervan een verpleegplan op. De beroepskracht ondersteunt de zorgvrager bij persoonlijke verzorging en biedt zonodig terminale zorg aan verschillende categorieën zorgvragers. Zij voert in opdracht van een arts verpleegtechnische handelingen uit. Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de gezondheidstoestand. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonodig deskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonodig het verpleegplan bij. De beroepskracht geeft gericht voorlichting, advies en instructie. Zij begeleidt de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en zonodig maatschappelijk gebied. Zij evalueert de door haar verleende zorg, ondersteuning en begeleiding met de zorgvrager en betrokkenen. De aard van de zorgverlening aan de verschillende categorieën zorgvragers en de contexten kunnen variëren.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Voor de beschreven certificeerbare eenheid bestaat geen functiebenaming.

Proces-competentie-matrix Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 4)

Kerntaak	Werkproces	Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces																										
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x												
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x							x				x			
1.3	Voert verpleegtechn											x	x							x						

3.3 Nadere specificatie Ondersteunen bij de begeleiding (niveau 4)

Certificeerbare eenheid

De beroepskracht neemt een anamnese af, analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose. Zij stelt op basis hiervan een verpleegplan op. De beroepskracht geeft gericht voorlichting, advies en instructie. Zij bewaakt, begeleidt en stimuleert de zorgvrager bij het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid op psychosociaal en zonodig op maatschappelijk gebied. Zij motiveert de zorgvrager zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ook begeleidt ze bij verwerking en hantering van de gevolgen van een ziekte, ingreep of beperking en bij therapie of behandeling. Ze richt zich hierbij op het zo optimaal functioneren van de zorgvrager en bij het behouden en versterken van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij evalueert de door haar verleende begeleiding met de zorgvrager en betrokkenen. De aard van de begeleiding aan de verschillende categorieën zorgvragers en de contexten kunnen variëren.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Voor de beschreven certificeerbare eenheid bestaat geen functiebenaming.

Proces-competentie-matrix Ondersteunen bij de begeleiding (niveau 4)

Kerntaak	Werkproces	Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak 1: Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces																										
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x												
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden																									
1.3	Voert verpleegtechn																									

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. Maar ook wat er in dit kwalificatiedossier gewijzigd is ten opzichte van het vorige dossier. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is ontwikkeld door Calibris, afdeling Ontwikkeling en Innovatie. Tijdens de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier is overleg gevoerd met:

1. Klankbordgroep Verpleegkundige:

Namens Onderwijs:

ROC Aventus - teammanager

ROC Nijmegen - docent, leerplancommissie

Albeda College - teamleider verpleegkundige opleidingen

Namens Werkveld:

LUMC (ziekenhuis) - Senior praktijkopleider

Lentis (GGZ) - opleidingsfunctionaris

Ipse de Bruggen (GHZ) - opleidingsadviseur

Zorgpartners Midden Nederland (VV&T) - opleidingsfunctionaris

Lange Land Ziekenhuis - opleidingsadviseur

2. Platform Verpleging & Verzorging

Namens Onderwijs:

Directeur, MBO Raad

Medewerker, MBO Raad

Stafmedewerker, MBO Raad

Afdelingsdirecteur, MBO Raad

Docent/Voorzitter, MBO Raad

Medewerker, Stichting Platforms VMBO

Namens Werkgeversorganisaties:

Opleidingsadviseur, Actiz

Senior beleidsmedewerker, VGN

Afdelingshoofd Zorgopleidingen, Ziekenhuis Bernhoven, NVZ

Beleidsmedewerker Opleidingen, GGZ

Namens Werknemersorganisaties:

BPV coördinator/opleider praktijkopleiders, V&VN

Kaderfunctionaris, CNV Publieke Zaak, docent afdeling Verzorging Koning Willem I College

Medewerker, SBZorg

Afdelingsmanager, Sting

3. Paritaire Commissie Calibris

Namens Onderwijs:

Namens MBO Raad: directeur ROC van Twente

Namens MBO Raad: directeur Dienst Onderwijseffectiviteit Koning Willem I College

Namens MBO Raad: directeur Welzijn, Cultuur en Onderwijs, ROC Eindhoven

Namens MBO Raad: directeur Opleidingsinstituut Rescue Nederland

Namens MBO Raad: directeur ROC Zadkine

Namens MBO Raad: onderwijsmanager cluster Sport en Bewegen, Albeda College

Namens Werkgeversorganisaties:

Beleidsmedewerker Opleidingen ActiZ

Directeur WOS

Hoofd Arbeidszaken MO Groep

Beleidsadviseur GGZ Nederland

Namens Werknemersorganisaties:

Arbeidsvoorwaardenadviseur ABVAKABO/FNV

Juridisch medewerkster NU'91

Assistent bestuur FNV Sport

Adviseur CNV Publieke Zaak

4. Bestuur

Namens Onderwijs (MBO Raad):

Voorzitter BTG-GDW ROC Aventus

Voorzitter CvB Regiocollege Zaanstreek Waterland

Namens Werkgeversorganisaties (MO Groep, ActiZ, VGN, NVZ):

Manager Organisatie VGN

Manager NVZ

Voorzitter directie/bestuurder Zorggroep Almere

Namens Werknemersorganisaties:

Landelijk bestuurder ABVAKABO/FNV (welzijnssector)

Sectorbestuurder ABVAKABO/FNV (zorgsector)

Landelijk bestuurder CNV Publieke Zaak (zorg- en welzijnssector)

2.2 Verwantschap

Het Beroepscompetentieprofiel mbo-verpleegkundige (MOVISIE, 2007) dat ten grondslag ligt aan dit kwalificatiedossier, is verwant met andere beroepscompetentieprofielen binnen het domein Verpleging en Verzorging (Verzorgende) en Sociaal Agogisch Werk (Maatschappelijke zorg 4) en Assisterende Gezondheidszorg (Doktersassistent).

Het kwalificatiedossier mbo-verpleegkundige, als afgeleide van het BCP, vertoont dus ook inhoudelijke relaties met genoemde kwalificatiedossiers.

De taken van de kwalificaties mbo-verpleegkundige en de verzorgende-IG onderscheiden zich grotendeels, maar betreffen soms dezelfde type werkzaamheden. Zo zijn in beide kwalificaties het uitvoeren van persoonlijke zorg en verpleegtechnische handelingen opgenomen. Daarbij zijn de mate van complexiteit van de werkzaamheden en de mate van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en transfer hoger voor de kwalificatie mbo-verpleegkundige.

De functiebenaming van het beroep mbo-verpleegkundige kan verschillen per setting: in de geestelijke gezondheidszorg spreekt men soms van groepsbegeleider of medewerker verslavingszorg, in de thuiszorg wordt wel de functienaam wijkverpleegkundige gebruikt (daarvoor is een aantekening verpleegkundige in de wijk vereist), in het ziekenhuis spreekt men van verpleegkundige.

De paritaire Commissie van Calibris stelt dat het kwalificatiedossier mbo-verpleegkundige voor het onderwijs binnen de nominale studieduur van 4 jaar kan worden uitgevoerd. De paritaire commissie heeft eveneens aangegeven dat dit kwalificatiedossier uitvoerbaar is onafhankelijk van het gekozen onderwijsconcept.

Verwantschap in Beeld

Komen er verzorgende werkzaamheden voor in kwalificaties in het Sociaal Agogisch Werk (SAW) of in het Onderwijs? Kennen kwalificaties in Verpleging & Verzorging (V&V) ook agogische werkzaamheden? Op deze vragen geeft onderstaand schema een antwoord.

SCHEMA KWALIFICATIESTRUCTUUR

VERPLEGING EN VERZORGING	GEDEELD GEBIED	SOCIAAL AGOGISCH WERK
		Onderwijsassistent
		Sociaal-cultureel werker
		Sociaal-maatschappelijk dienstverlener
		Pedagogisch medewerker 4 Jeugdzorg
		Gespecialiseerd Pedagogisch medewerker 4 Kinderopvang
		Pedagogisch medewerker 3 Kinderopvang
		Persoonlijk begeleider Gehandicaptenzorg
		Persoonlijk begeleider Specifieke doelgroepen
		Medewerker Maatschappelijke Zorg
Mbo-Verpleegkundige		
Verzorgende-IG		
Helpende Zorg en Welzijn		Helpende Zorg en Welzijn
Zorghulp		

Leeswijzer

- Kwalificaties uit de Verpleging en Verzorging (V&V) hebben een blauwe balk
- Kwalificaties uit het Sociaal Agogisch Werk (SAW) en de onderwijsassistent hebben een groene balk
- Een blauwe balk die stopt bij het middenvlak (gedeeld gebied) geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN zorgtaken kent
- Een groene balk die stopt bij het middenvlak geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN agogische taken heeft.
- Een groene of blauwe balk die verdergaat in het middengebied geeft aan dat een kwalificatie zowel agogische als verzorgende werkzaamheden bevat.
- Hoe langer een balk in het middengebied doorloopt des te groter is het aandeel werkzaamheden met zowel een agogisch als verzorgend karakter.

Voorbeelden

1. Bij de kwalificatie "sociaal cultureel werk" stopt de groene balk voor het middenstuk (gedeeld gebied). Dit betekent dat deze kwalificatie alleen uit sociaal agogische taken bestaat. Het sociaal cultureel werk kent geen verzorgende elementen.
2. Sommige kwalificaties lopen door in het middenvlak (gedeeld gebied). Dat betekent dat deze kwalificatie werkzaamheden kent die van karakter zowel verzorgend als agogisch zijn. Zo heeft de kwalificatie pedagogisch werker niveau 3 kinderopvang verzorgende werkzaamheden. De balk is rechts groen gekleurd en loopt uitdovend verder in het middenvlak
3. Bij de kwalificatie *Helpende Zorg & Welzijn* gaat de linker blauwe balk in het middenvlak over in een groene balk die rechts verdergaat. Dit geeft aan dat deze kwalificatie zowel behoort tot de zorg als tot het sociaal agogisch werk.

4. Bij de kwalificatie *Maatschappelijke zorg 4 – gehandicaptenzorg* is de balk groen: gaat door in het middenstuk en loopt zelfs een stukje door in het gebied V&V. Het groen geeft aan dat deze kwalificatie agogisch is; (middenvlak) wijst erop dat de kwalificatie zowel agogische als verzorgende taken kent; het stukje V&V is ingevuld vanwege de zorgspecifieke "verpleegtechnische handelingen".

Opmerkingen:

- De lengte van de inkleuring van de balken zegt niets over de omvang van het kwalificatie of de uitgebreidheid van het onderwijsprogramma. Het gaat alleen om het zichtbaar maken van de relatieve mate waarin V&V en/of SAW elementen in een kwalificatie zijn opgenomen. Met andere woorden het geeft alleen een beeld van de raakvlakken tussen de verschillende dossiers.
- Het schema is geïnspireerd op de publicatie "Klaar voor de toekomst" (Movisie, 2006) waarin de beroepenstructuur Zorg en Welzijn is beschreven. Meer informatie over de gedeelde taken vindt u in deze publicatie in Hoofdstuk 3.3, pagina 48 e.v..

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

De kwalificatiedossiers Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG hebben een bijzondere structuur.

Deze kwalificatiedossiers zijn ontwikkeld als twee kwalificatiedossiers met ieder één crebocode en per kwalificatiedossier vier brancheverbijzonderingen. De kwalificatiedossiers zijn breed van opzet (deel B). Deze beroepsbeoefenaren worden breed opgeleid voor alle branches binnen hun werkveld. Daarnaast verdiepen zij zich in minimaal één branche. De vier brancheverbijzonderingen zijn uitgewerkt in Deel C. In deel B en C zijn de branchegerelateerde teksten cursief weergegeven. In deel B betreffen dit specifieke (aanvullende) beroeps handelingen voor een branche. In deel C zijn ook de branchespecifieke contexten, doelgroepen en vakkennis en vaardigheden opgenomen.

Kerntaak 2 en de eisen voor de Nederlandse taal en rekenen zijn voor elke branche identiek geformuleerd. Kerntaak 2 en de eisen aan de Nederlandse taal en rekenen zijn (om aan de eisen vanuit het format te voldoen) in elke brancheverbijzondering opgenomen.

De structuur van deze kwalificatiedossiers (vier brancheverbijzonderingen onder één crebo) is mogelijk gemaakt om te kunnen voldoen aan de eisen van de wet BIG.

In het kwalificatiedossier mbo-verpleegkundige zijn de kerntaken, werkprocessen en competenties uit het beroepscompetentieprofiel mbo-verpleegkundige vertaald naar kerntaken, werkprocessen en de competenties uit het Competentiemodel Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Powered by SHL. Het kwalificatiedossier is opgebouwd uit twee kerntaken. De eerste kerntaak beschrijft het volledig verpleegkundig proces vanaf het opstellen van het verpleegplan tot en met de evaluatie. In de tweede kerntaak zijn de organisatie- en professiegebonden werkprocessen opgenomen.

Voor de ontwikkeling van het kwalificatiedossier mbo-verpleegkundige is gekeken naar het verschil tussen de vakvolwassen beroepsbeoefenaar (BCP) en de beginnend beroepsbeoefenaar (KD). Om hierover duidelijkheid te verkrijgen zijn klankbordgroepen en platforms met vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers geconsulteerd.

Sociale partners en de MBO Raad kunnen zich vinden in dit kwalificatiedossier. In paragraaf 2.5 zijn de discussiepunten die besproken zijn in het platform en/of paritaire commissie verder uitgewerkt.

Wet BIG

Besluit 365 van 6 juli 2011, houdende regels inzake de opleidingseisen van de verpleegkundige (Besluit opleidingseisen verpleegkundige 2011).

Artikel 3

1) Een opleiding als bedoeld in artikel 2, omvat zowel theoretisch als praktisch onderwijs dat gericht is op het verwerven van kennis van en inzicht en vaardigheid in de volgende aspecten van de beroepsuitoefening van de verpleegkundige die betrekking hebben op het gebied van deskundigheid, bedoeld in artikel 33 van de wet:

- a) het afnemen van een anamnese;
- b) het onderkennen van dreigende of bestaande gezondheidsproblemen;
- c) het opstellen van een verpleegplan;
- d) het uitvoeren van de verpleegkundige zorg;
- e) het evalueren en vastleggen van de verpleegkundige zorg;
- f) de professionele ontwikkeling;
- g) het samenwerken met andere beroepsgroepen in de zorg;
- h) het bieden van goede kwaliteit van zorg.

2) Het theoretische onderwijs bestaat uit ten minste 1535 uren en het praktische onderwijs uit ten minste 2300 uren.

3) Het theoretische en praktische onderwijs voldoen ten minste aan de eisen, gesteld in punt 5.2.1 van Bijlage V van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005, betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PbEU L 255).

4) Een wijziging van punt 5.2.1 van Bijlage V, bedoeld in het derde lid, gaat voor de toepassing van het derde lid gelden met ingang van de dag waarop aan de betrokken wijzigingsrichtlijn uitvoering moet zijn gegeven.

Artikel 5

Het praktische onderwijs omvat het opdoen van ervaring in de praktijk op de in artikel 3, eerste lid, onder a tot en met h, bedoelde aspecten van de opleiding onder verantwoordelijkheid van docenten verpleegkunde.

Artikel 6

Een bevoegdheid tot inschrijving in het register van verpleegkundigen, bedoeld in artikel 3 van de wet, komt eveneens toe aan de houder van een getuigschrift dat:

- a. is behaald voor de inwerkingtreding van dit besluit, en
- b. voldoet aan de vereisten, gesteld in het Besluit opleidingseisen verpleegkundige, zoals dat luidde op het tijdstip waarop dat besluit werd ingetrokken.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking met ingang 1 augustus 2011.

Moderne vreemde talen

Engels of een andere moderne vreemde taal maakt geen onderdeel uit van de beroepsuitoefening. MVT is daarom in dit kwalificatiedossier niet opgenomen als onderdeel van de beroepsuitoefening.

De staatssecretaris OCW heeft op 18 juni 2010 via een brief de kenniscentra verzocht om in deel B de door het Ministerie OCW voorgestelde generieke eisen aan Engels voor mbo 4-kwalificaties op te nemen (ERK-niveau B1 voor de vaardigheden lezen en luisteren. Voor de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven wordt het ERK-niveau A2 van toepassing). MVT is vooralsnog in alle kwalificaties van Calbris op niveau 4 opgenomen, in verband met de doorstroming naar vervolgoopleidingen en het hanteren van een anderstalige studietekst, totdat de generieke eisen voor Engels wettelijk zijn vastgesteld.

Verantwoording Nederlandse taal en rekenen

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calbris: <http://www.calbris.nl/> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Certificeerbare eenheden

Voor het kwalificatiedossier Mbo-verpleegkundige is een drietal certificeerbare eenheden vastgesteld (deze staan vermeld in Deel B van dit dossier)

1. Ondersteunen bij persoonlijke verzorging (niveau 4)
2. Ondersteunen bij verpleegtechnische handelingen (niveau 4)
3. Ondersteunen bij begeleiding (niveau 4)

De arbeidsmarktrelevantie van deze certificeerbare eenheden is door sociale partners in de geraadpleegde platforms vastgesteld. Voor elk van de certificeerbare eenheden zijn arbeidsmogelijkheden te vinden in de in Deel B aangegeven zorg- en welzijnsinstellingen, in functies die assistentie bieden aan de gediplomeerde Mbo-verpleegkundige. Te denken valt aan: assisteren van de groepsbegeleider (certificeerbare eenheid 3), assisteren van de mbo-verpleegkundige bij de verpleegtechnische handelingen in een verzorgingshuis (certificeerbare eenheid 2) etc.

Een certificeerbare eenheid bestaat uit een combinatie van werkprocessen waarbij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van werkzaamheden centraal staan.

Subsidierегeling voor tegemoetkoming in de kosten voor vaccinatie Hepatitis B van deelnemers MBO- en HBO-onderwijs

Deelnemers in bepaalde zorg-en welzijnsopleidingen van het MBO en HBO die stage- en werkervaring opdoen, moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Om die reden kunnen zij zich laten vaccineren. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B. De subsidie is aan te vragen door onderwijsinstellingen en is gestart vanaf het schooljaar 2008-2009. Voor informatie zie: www.minvws.nl/nieuwsberichten 16-06-2008.

Selectie competenties en componenten

In de mbo-kwalificatiedossiers is gebruik gemaakt van het Competentiemodel beroepsonderwijs bedrijfsleven, ontwikkeld door SHL. Dit model bestaat uit 25 competenties, die bestaan uit 'componenten' waaraan 'gedragsankers' zijn verbonden. In de kwalificatiedossiers zijn de gedragsankers, via de context van het werkproces, omgezet in prestatie-indicatoren.

Calbris heeft bij de selectie van competenties en componenten een aantal criteria gehanteerd:

- selectie van essentiële competenties/componenten per werkproces
- controle of de competentieset de essentie van het beroep weergeeft

- indien een competentie in meerdere werkprocessen is geselecteerd, zijn in principe andere componenten geselecteerd of is een andere prestatie-indicator geformuleerdgeselecteerd of is een andere prestatie-indicator geformuleerd
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten binnen een domein
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten tussen domeinen
- afstemming van geselecteerde competenties/componenten tussen (delen van) verwante kwalificaties.

Servicedocumenten per branche (vakkennis) voor de mbo-verpleegkundige

In deel C van het kwalificatiedossier zijn in de kolom kennis en vaardigheden kennisaspecten beschreven. Calibris stelt per branche servicedocumenten ter beschikking waarbij deze kennis en vaardigheden gedetailleerd zijn uitgeschreven. Servicedocumenten ZH en GGZ zijn beschikbaar, servicedocumenten voor de VVT en GHZ worden nog ontwikkeld. Bij de beschrijving van het gewenste beheersingsniveau is gebruik gemaakt van de descriptorren van kennis en vaardigheden van Colo.

De servicedocumenten (van verschillende cohorten) zijn te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl/>
– Onderwijs – Onderwijsdocumenten – Servicedocumenten.

2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen

2.4.1 Ziekenhuizen (ZH)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Ziekenhuizen (ZH) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 3F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Ziekenhuizen (ZH) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 3F
- Verhoudingen: 3F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 2F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.2 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 3F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 3F
- Verhoudingen: 3F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 2F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 3F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 3F
- Verhoudingen: 3F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 2F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.4 Gehandicaptenzorg (GHZ)

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Gehandicaptenzorg (GHZ) zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 3F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Gehandicaptenzorg (GHZ) zich op het volgende niveau:

- Getallen: 3F
- Verhoudingen: 3F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 2F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt (deels) af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4. In het servicedocument Taal en Rekenen bij dit kwalificatiedossier worden voorbeeldmatige uitwerkingen gegeven van de eisen van taal en rekenen. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.5 Discussiepunten

1. Breed opleiden met brancheverbijzonderingen

De gediplomeerde, beginnende, Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG zijn 'breed' gekwalificeerd en hebben zich tevens verdiept in minimaal één branche in de problematiek van de zorgverlening voor een specifieke zorgcategorieën, in een specifieke zorgcontext.

De afgelopen jaren is er veel gesproken over de structuur waarbinnen de kwalificatiedossiers Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG vormgegeven zouden moeten worden om te kunnen voldoen aan zowel de eisen vanuit de brancheorganisaties in de Zorg (BOZ) en de paritaire commissie van Calibris als aan de eisen die voortkomen uit de wet BIG en de Europese Richtlijn (VWS).

Op 2 juli 2010 is overleg gevoerd met afgevaardigden van OCW, VWS, werkgevers, werknemers en van onderwijs, Colo en van het Coördinatiepunt over de opzet van de kwalificatiedossiers Mbo-Verpleegkundige en Verzorgende-IG.

Om te komen tot deze twee kwalificatiedossiers met elk vier brancheverbijzonderingen zijn in dit overleg de volgende afspraken gemaakt:

- Calibris stelt volgens format 2 kd's op met elk 4 brancheverbijzonderingen.
- De verbijzonderingen worden per branche geëxpliciteerd:
 - Allereerst onderscheidende beroepshandelingen per branche opnemen;
 - Vervolgens de zorgcategorieën en de context en vakkennis/vaardigheden per branche uitwerken.
- Kd's worden voor goedkeuring voorgelegd aan:
 - Paritaire commissie: herkenbaar, uitvoerbaar;
 - Coördinatiepunt: verbijzondering in beroepshandelingen rechtvaardigen een structuur met brancheverbijzonderingen. (De beroepshandelingen zijn daarbij leidend, context, doelgroep en vakkennis en vaardigheden zijn daarbij ondersteunend.)
- OCW zorgt vervolgens voor een regeling dat de kd's elk slechts 1 crebonummer krijgen toegekend.
- Calibris zorgt in samenspraak met Colo dat (format)verwijzingen naar 4 kwalificaties/diploma's waar mogelijk uit het dossier verdwijnen.
- De kd's worden opnieuw voorgelegd aan VWS en Coördinatiepunt:
 - VWS geeft een goedkeurende verklaring in verband met de wettelijke beroepsvereisten (per kd (beroep) één ongedeelde diploma);
 - Het Coördinatiepunt gaat akkoord, gezien de aanwijzing (regeling) vanuit OCW.
- Calibris biedt de 2 kd's in december 2010 aan OCW aan.

Na 2 juli 2010 zijn de ontwikkelaars van Calibris aan het werk gegaan. In de periode daarna is tot aan de indiening veelvuldig overleg gevoerd met vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers, onderwijs en het Coördinatiepunt.

2. Kerntaken en werkprocessen

Voor de indeling in kerntaken is uitgebreid gesproken. Vanuit de onderwijsgeleding kwam het verzoek de kerntaken in te delen conform de indeling in de AMvB Verpleegkunde. Deze indeling bleek niet uitvoerbaar in relatie tot de toetstechnische eisen die aan de titels en de beschrijving van kerntaken en werkprocessen worden gesteld. Een van de problemen die daardoor zou ontstaan is 'nesting'. Uiteindelijk is het kwalificatiedossier opgebouwd uit twee kerntaken. Hiermee is tegemoet gekomen aan de wens het volledige verpleegkundig proces in één kerntaak onder te brengen.

3. Aggregatieniveau

In het platform en de paritaire commissie is gesproken over het aggregatieniveau. Met name de onderwijsgeleding in de paritaire commissie heeft aangedrongen op het verhogen van het aggregatieniveau. Het risico van het verhogen van het aggregatieniveau is het verlies aan herkenbaarheid. Het is van belang de balans te behouden tussen herkenbaarheid en het gewenste aggregatieniveau. Het aggregatieniveau is verhoogd door:

- reductie van het aantal kerntaken: het totale verpleegkundig proces is vormgegeven in één kerntaak
- reductie van het aantal werkprocessen: enkele werkprocessen zijn samengevoegd tot één werkproces
- reductie van het aantal competenties en de frequentie van competenties
- de prestatie-indicatoren zijn hetzelfde beschreven
- dubbelingen zijn verwijderd

4. Afstemming

Calibris heeft alle kwalificatiedossiers zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit betreft, daar waar mogelijk, de beschrijving van kerntaken en werkprocessen, de selectie van competenties, componenten en de beschrijving van

prestatie-indicatoren. Deze afstemming heeft plaatsgevonden tussen kwalificatiedossiers binnen een domein en tussen kwalificatiedossiers van verschillende domeinen.

De afstemming tussen de kwalificatiedossiers Sociaal Agogische Werk met de kwalificatiedossiers Verpleging & Verzorging is aan de orde geweest. Sociale partners en MBO-Raad hechten veel belang aan een optimale afstemming tussen de profielen in het kader van mobiliteit op de arbeidsmarkt en de doorstroommogelijkheden binnen het onderwijs. De afstemming tussen kwalificatiedossiers richt zich op afstemming in werkprocessen, competenties en Certificeerbare Eenheden. Bij de afstemming is gebruik gemaakt van het rapport Overeenkomsten en verschillen tussen de domeinen V&V en SAW (Movisie september 2007).

5. Certificeerbare eenheden

Er is opnieuw gesproken over het begrip Certificeerbare Eenheden. In relatie tot de Certificeerbare Eenheden hebben de leden van platforms en de paritaire commissie vastgesteld dat zij een instrument missen ten behoeve van de verzilvering van opleidingsonderdelen. Zij zouden graag zien dat er een certificering zou bestaan gericht op doorstroming binnen opleidingen (vergelijkbaar met deelcertificaten).

6. Gedifferentieerd diplomeren

De vaststelling van de Meijerink-niveaus voor de Nederlandse taal en rekenen en Engels voor niveau 4 is aanleiding geweest om opnieuw te spreken over de wens gedifferentieerd te mogen diplomeren. Dit zou betekenen dat een deelnemer een 'vakdiploma' kan ontvangen wanneer alleen alle vakgerelateerde onderdelen zijn afgesloten. Wanneer ook de Nederlandse taal, rekenen en voor niveau 4 Engels op het vereiste niveau zijn afgesloten, zou de deelnemer een volledig diploma kunnen ontvangen met recht op doorstroming.

7. Vakkennis en vaardigheden

Calibris heeft de invulling van vakkennis en vakvaardigheden verder verfijnd. Daar waar sprake is van specifieke kennisvereiste is dat ook beschreven als kennisvereiste beschreven. De vakkennis en vaardigheden zijn op een redelijk hoog abstractieniveau geformuleerd. De uitwerking hiervan behoort tot de deskundigheid van het onderwijs.

8. Doorlopende leerlijnen

In het kader van doorlopende leerlijnen heeft Calibris (in overleg met onderwijs) doorstroomdocumenten ontwikkeld.

Zo zijn er doorstroomdocumenten vanuit vmbo-examenprogramma's naar de mbo-kwalificaties. Daarnaast zijn doorstroomdocumenten ontwikkeld vanuit de mbo-kwalificaties met de meest relevante hbo-opleiding(en). Deze documenten kunnen worden gebruikt bij gesprekken tussen onderwijsinstellingen in het kader van doorstroming van leerlingen/deelnemers/studenten. Met het onderwijsveld is afgesproken deze documenten gezamenlijk te actualiseren zodra de kwalificatiedossiers voor langere tijd worden vastgesteld.

9. Ontwikkelagenda 2010

De onderwerpen uit de ontwikkelagenda zijn besproken. Deze onderwerpen zijn volgens het platform en de paritaire commissie afdoende verwerkt of opgenomen in de onderhoudsagenda 2011 - 2016.

10. Generieke eisen aan Engels voor mbo-4

De staatssecretaris OCW heeft op 18 juni 2010 via een brief de kenniscentra verzocht om in deel B de door het Ministerie OCW voorgestelde generieke eisen aan Engels voor mbo 4-kwalificaties op te nemen. De kenniscentra hebben echter gezamenlijk besloten deze informatie niet in deel B op te nemen, aangezien de kenniscentra alleen verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van de beroepsinhoud en niet het voor verplichtend vaststellen van generieke eisen. Wel raden wij de onderwijsinstellingen aan alvast rekening te houden met de voorgestelde eisen aan Engels voor mbo 4- kwalificaties. De verwachting is namelijk dat vanaf 2012-2013 de voorgestelde eisen alsnog onlosmakelijk aan de kwalificatiedossiers verbonden worden.

De door het Ministerie voorgestelde eisen aan Engels worden het ERK-niveau B1 voor de vaardigheden lezen en luisteren. Voor de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven wordt het ERK-niveau A2 van toepassing.

2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

De dossiers worden niet meer jaarlijks vastgesteld. Het onderstaande overzicht betreft wijzigingen ten opzichte van de vorige door de minister vastgestelde versie. Voor een overzicht van welke dossiers wanneer zijn gewijzigd, zie www.kwalificatiesmbo.nl.

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De wijzigingen in dit kwalificatiedossier ten opzichte van de versie 2010-2011 zijn gedetailleerd beschreven in het servicedocument 'Veranderdocument wijzigingen in het kd Mbo-Verpleegkundige van 2010- 2011 naar 2011-2012'. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris: www.calibris.nl

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

Algemene onderwerpen (voor alle kwalificaties)	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kd's vanaf brede invoering in 2011	Monitoren van trends en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit plaatsen in onderhoudsperspectief	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Ontwikkelingen bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2011-2016
Actualisatie kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Werkbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar werkbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Certificeerbare eenheden (AB)	Arbeidsmarktrelevantie en uitvoerbaarheid van huidige en mogelijk nieuwe ce's meenemen in de evaluatie van de kd's in relatie tot kd's 2016 (of eerder als er aanleiding tot onderhoud is)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016
Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Gedifferentieerd diplomeren	Monitoren van de ontwikkeling m.b.t. gedifferentieerd (met/zonder LLB) diplomeren en zo mogelijk actief beleid voeren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Vertegenwoordiging in klankbordgroepen (kbg's) en platforms	Voldoende vertegenwoordiging voor alle kd's in kbg's en platforms. Zonodig actie ondernemen.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Kd-gerelateerde activiteiten	Actief meedraaien in werkgroepen en advisering, zoals bijvoorbeeld examenprofielen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Servicedocumenten	Gedurende de looptijd van de kd's door onderwijs en/of werkveld gewenste servicedocumenten ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld LLB	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016

	– relatie tot het kd in kaart brengen		
Branches in kd's	Na besluitvorming bestuur over het beleid ten aanzien van (kwalificerend en ontwikkelingsgericht) erkennen de gevolgen voor kd's onderzoeken	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016

Onderwerpen domein V&V	Actie	Wie	Wanneer
Evaluatie kd's VZ en VP	Monitoring van/onafhankelijk onderzoek naar de uitvoerbaarheid van de kd's	Calibris/ extern onderzoeksbureau	2011-2016

Calibris voert jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit. Het ene jaar een onderzoek onder leerbedrijven, het andere jaar onder onderwijsinstellingen. Het betreft onderzoek naar de tevredenheid over producten en diensten van Calibris. Daarbij komen ook producten en diensten rond de kwalificatiestructuur aan de orde.